

GLOBAL ADVANCE

VLM SEBRE

ipi soaba

Koegg taoor

dāmbā yīnga,

Zamaan-dāmbā

tekr yīnga

Sebr sēn na n bus ned kam
fāa tēebo, la sēn na n kit ti
Wēnnaam tuundā kēng taoore

DAVID SHIBLEY

V L L M S E B R E

T-nd tuumde, dūniyā na kēng taoor yīnga

VLLM SEBRE

Pipi soaba

Sebr sēn na n bus ned kam fāa tēbo, la sēn na n kit tī Wēnnaam
tuumdā kēng taoore

[Koeg taoor dāmbā yīnga,
Zamaan-dāmbā tekr yīnga]

A Daviid Sibley n gulse

SEBRÃ KOE-ZUTU

B BASA KOE-NOOGÃ NE FOOM

1. Koe-noog ning t-nd sên moondã
2. Fo sên na n maan to-to n bãng tı f yaa Wênnaam biiga
3. Pipi na-yakma
4. Bark sên yaa kasenga

TÖND YEL-MANESMÃ NE D YAM-YÄKRÃ

5. Tēeb koes a nu
6. D mao n maan tuumd sên womd biisi, la kaoosd t-nd vumã teka
7. Sên zems ne Wênnaam daabo
8. Wênnaam boolgã ne b sên welg t-nd toorã
9. Zu-no-kasenga
10. Ned sên ta Wênnaam yam
11. Vum sên welg toore
12. Sugã gūudum
13. Reng n maan tuumdã kaanē!
14. A Svtāan manesmã
15. D maan būmb nins sên tar y-od n yuda, t-nd vumã puga

ZÄMSG NED
KAM FÄÄ
TĒEBÄ BUSG
YĪNGA,
LA WĒNNAAM
TUUMDÄ NA
KĒNG TAOOR
YĪNGA

V L L M S E B R E

lTuvsgo

Fo tara y-od Wēnnaam soolmā yīnga!

Wēnnaam dat n maana b-n-kasems fo vumā puga. B rat n tūnuga foom n kut ti neb wusg tē Kirista. Bāmb datame ti tuvmd ning b sēn k-foomā zīnd barka. Wēnnaam dat n tūnuga foom n kut ti Wēnd do-paal paam viglgu. B t-e n k-o foom pāng ti f t-og ti f tēngā neb lebg bāmb neba. Wēnnaam t-e n tūnuga foom n wilg b nonglmā ne neb wusgo, hal baa tēn-zēms pvuse. Bāmb tara b-n-kasems ne b-n-s-mya fo yīnga.

La rēndame ti fo reng n welg toore. Fo tog n welga toor n t-og n paam buvungo. Vum Seb-kāngā yaa sēn na yl n s-ng foom ti f t-og n yi koe-noogā tumtumda. Yaa tēedb sēn nong foom la sēn kis sid ne foom n maan tuvum-kāngā fo s-ngr yīnga. Zāmsg nins sēn be seb-kāngā pugē wā kēeda ne koeeg ning t-nd sēn moondā, la t-nd yalē wā, ne boolg ning b sēn bool t-nd ti d yi a Zezi Kiris koe-noogā tum-tumdbā wēngē.

Maam ne Dale Witt sullā nebā sēn tumd dūniyā na kēng taoor yīngā, t-nd kēnda tigs-kasems dūniyā na kēng taoorā pe-kumbā sull neb sēn maane. Tigs-kāens wakate, t-nd segda neb Kiris tum-tum-kasems sēn be tēms toor-toor pugē--neb sēn yaa wa foom. Sull ning sēn get-a dūniyā na kēng taoor yīngā raab yaa ti Wēnd dotā karen-saam-dāmb ne taoor dāmbā paam yāabo, la tuvum-teedo. Wēnnaam tūnugda tigsg nins pe-kumbā sull sēn maandā n k-t pasteer-dāmb wusg yāabo. T-nd pvusg yaa ti Wēnnaam kut ti VLLM SEBRĀ yi tuvmd teoog bāmb nusē sēn k-t vum.

Ad būmb nins fo sēn t-e n maan ti VLLM SEBRĀ t-og n naf-fo.

" Sebrā kaoreng wakate, bi f pvuse. Kos Sug-s-ng ti b vēneg foom sīdā, la b s-ng foom ti f t-og n maan b sēn wilgd foomā.

" Rik Wēnnaam sebrā n zāms būmb nins fāa sēn be VLLM SEBRĀ pugē wā. Bala yaa verse-rāmbā limoy bal la b ning VLLM SEBRĀ puga. La fo sā n get Wēnnaam sebrā puga, fo na n t-og n bānga sid koes nins sēn be Wēnnaam goamā pugē wā.

" Rasem a yopoe pugē fāa bi f karem zāmsg a yembre. Fo sā n karem zāmsg a yembr dasem a yopoe t-re, fo na n t-og n gāda koe-kaseng ning sēn be a pugē wā, ne koes a taabā.

- Zāms verse ning sēn be-a zāmsg fāa setmē wā ne zugu. Fo sēn yaa koe-moaandā, tuumd teoog sēn yaa kaseng n yud yaa Gulsem-s-myā. Sug-S-ng na talla Wēnnaam goamā fo sēn bīng f sūurē wā n maan tuumde.
- Tags koe-kaseng ning sēn be zāmsg fāa p;ugē wā yelle. Koe-kāens t-e n teka fo vumā. Sak tī Wēnnaam Sugā maand tuumd fo pugē, n ning koe-kāensā fo sū-zulungā pugē.
- Maan fo sēn t-e, n maan za b sēn yeel zāmsg fāa pugē wā. Zāmsg fāa setmē, zīg a yembr la b guls tī "Fo leokre". B-n-kāng yaa zu-noog b sēn k-t foom tī f wilg zāmsgā koeg ning sēn k-t vumā, la sēn tekd vumā. Dē yīngā bī f yāk yam tī maan būmb nins fo sēn zāmsdā.
- Rūk pipi semendā zāmsgā n pvi ne neb a taaba. Zīg ning fāa fo sēn na n kēnge, bī f mao tī VLLM SEBRĀ be fo sēgē. Fo t-e n dika pipi semendā zāmsg n maan koe-mooneg tuumd teoogo. Fo t-e n kisa Kiris kaseto, tī yī sabaab tī neb rūk b mens n k- bāmba. La yaa fo sēn na n naag bāmb n karem pipi semendā zāmsgā, n k- b zu-noog tī b wilg b tagsgo.

Bī Wēnnaam ning fo zug barka, fo sēn bī bāmb tuumdā pugē wā yīnga! A Zezi yeelame: "Yāmb sā n wom biis wusgo, m Ba na n paama waoogre, la woto, yāmb na n yu mam karen-biisi" (Zā 15:8). Mam puvsg yaa tī Wēnnaam tūnug VLLM SEBRĀ n s-ng foom tī f wom biis wusgo.

A Daviid Sibley
sēn yaa Dūniyā na kēng taoor
sullā taoor soabā koega

Koe-noog ning T-nd sēn moondā

Ninsaal vumā puga, būmb sēn yaa s-mā la sēn tar n y-od n yud ya a sēn na n duk sor ning sēn dabd Wēnnaam nengē wā. Bān n be sēn wilgd sor ning sēn dabd bāmb yirā.

Nonglem--Wēnnaam sūurā tagsg bee ne foom

Wēnnaam sēn yaa būmb fāa naandā zemsa zānga, la b yaa s-ngo. Bāmb sūurā sēn pid ne nonglmā wēnemd n teesa foom. Bāmb dat n yiisa fo yel-wēnā zānga. Bāmb dat n k-o foom sugā laaft, ne sūur laaft, la b kut ti fo bāng f vumā y-odo, la b leb n kut ti f paam pel-kegeng ti f na n zīnda ne bāmb arzāna.

Wēnnaam sebrā yetame...

Ti b-e, Wēnnaam nonga dūniyā hal ti b k- b Biigā sēn ka to, ti ned ninga fāa sēn tēed bāmb k-n sāam ye, la a na paam vum sēn ka seta. (Zā 3.16)

Wagdr ka wata, sā n ka ti zuki, la ti ku la ti sāam ye. La mam wata-me ti piisā paam vum, la b paam hal wusgo (Zā 10.10)

La nonglem-kāng ka t-nd sēn nong Wēnnaam ye. Yaa bāmb n nong t-ndo, n tum bāmb Biigā sēn ka to, ti b yī maoong t-nd yel-wēnā yīnga (1 Zā 4:10)

Sugr kūuni, ne zood lagengo --- Fo rata Wēnnaam

Ziigā fāa, ninsaal sēn baood būmb ning n yud yaa ti paam Wēnnaam sugr kūunā, la ti paam lagem-n-taar ne bāmba. Wakat kēere, ninsaal sēn baood dūniyā sū-noodā ne arzēgsā, yaa Wēnnaam la a baood n ka miē ye. Yaa sid ti Wēnnaam naana t-nd ti t-nd t-e n zīnd bāmb belmā puga, la ne rē fāa, ninsaal kusgā sāamā lagem-n-taar ning sēn dag n be yē ne Wēnnaam sukā.

Ti b-e,
Wēnnaam
nonga dūniyā
hal ti b k- b
Biigā sēn ka to,
ti ned ninga fāa
sēn tēed bāmb
k-n sāam ye, la
a na paam vu
sēn ka seta. Zā
3.16]

Kusg-kāng n yaa yel-wēnā buud fāa yēgre, la a waa ne sū-sāoong t-nd zamaanā puga. Rē kitame ti t-nd maood ne d meng pāng n na n kolg Wēnnaam, la d ka t-ogd ye.

Wēnnaam sebrā yetame...

T-nd fāa budga wa piisi. Ned kam fāa tū a meng sore. La Zu-soabā kitame ti subgr sēn zems t-nd fāa yel-wēnā sig bāmb meng zugu (Ezayi 53.6)

Yaa yāmb yel-wēnā n welgd yāmb ne y Wēnnaamā, la yāmb kongrā kitame ti bāmb solg b neng ne yāmba, la a gudgame ti bāmb ka t-e n kelg yāmb ye. (Ezayi 59.2)

Ti b-e, fāa maana yel-wēnā n kong Wēnnaam waoogre. (Rom dāmba 3.23)

Ti b-e, yel-wēnā yaood yaa kūum, la Wēnnaam kūunā yaa vium sēn ka seta, t-nd Zu-soab a Kiris Zezi maasem yīnga. (Rom dāmba 6.23)

A Zezi Kiris --- Wēnnaam tuma bāmb fo yīnga

A Zezi Kiris yaa Wēnnaam sēn duk yīnga. Bāmb yaa Wēnnaam bi-ribi wakat fāa yīnga. Bāmb viumā zemsa zānga, ti yel-wēnd ba a yembr ka be bāmb pugē ye. Bāmb kūumā yaa maoong Wēnnaam sēn deegd t-nd yel-wēnā yīnga. Bāmb sēn ki dapikā zug ti ra-tātē, b vuugame, n paam t-ogr ne yel-wēnā, ne kūum, la ne bug-tēngā. Wēnnaam tuma bāmb fo yel-wēnā yīnga, ti fo t-e n paam f yel-wēnā sugri, la vium-paalg moasā. Fo t-e n bānga sor ning sēn dabd Wēnnaam nengē wā, la f t-e n lebga Wēnnaam neda.

Wēnnaam sebrā yetame...

A Zezi yeela yēnda: Mam yaa sore, la sīda, la vium. Ned ka t-e n ta m Ba nengē, a sā n ka mam maasem yīng ye. (Zā 14.6).

Ti b-e, Wēnnaam a ye bal n be, la se-y-kd a ye me n be Wēnnaam ne nebā suka, sēn yaa rao ninga sē boond ti Kiris Zezi (1 Timoti 2.5) Bāmb fāaga t-ndo, la ka t-nd sēn maan tuum-s-ma yīng ye. Yaa bāmb barkā yīng la b pek t-nd n k- t-nd dogem-paalga, n maneg t-nd ne Sug-S-ngo (Tit 3.5).

Kiris me kii vugr bal yel-wēnā yīnga. Bāmb sēn yaa turgā, bāmb kii nin-wēsā yīnga, ti bāmb t-e n tall t-nd ti d ta Wēnnaam nengē. Neb kuv bāmb wa ninsaala, la Sug-S-ng k-o bāmb vium (1 Piyēer 3.18).

[Tš b-e,
Wēnnaam a ye
bal n be, fa sTM-
y-kd a ye me n
be Wēnnaam ne
neb© sōeka, s^{an}
yaa rao ninga
s^{an} boond tš
Kiris Zezi 1
Tšmotš 2.5]

Yam tekre, la tēbo --- Fo yam-yākr Kiris yīnga

Yāk yam Kiris yīng rat n yeelame ti b-e? Pipi, rat n yeelame ti f teka yam n wēnemd n bas f vi-kudgā. Fo sā n wēnemd n wa Kiris nengē, fo tog n basa f yel-wēnā fāa, la f ra leb n bao fāagr ne fo mengā pāng ye. Yam-yākrā leb n dat n yeelame ti f kisa sūd ne a Zezi sēn ki ti yī yaoood t-nd yel-wēnā yīngā. A Zezi Kiris sēn da foo ne b mengā zumā, rat n yeelame ti f tog n duka f vumā zāng n k- bāmba. Dē yīngā, yaa moasā bal la fo tog n yāk yam Kiris yīnga.

Wēnnaam sebrā yetame...

La neb nins fāa sēn deeg bāmb la sēn tē bāmb yuurā, b k-o bāmb noor ti b lebq Wēnnaam kamba... (Zā 1:12)

Fo sā n kīs Zu-soab a Zezi kaset ne f noore, la f tē f sūur pugē ti Wēnnaam vuuga bāmba, fo na paam fāagre. Ti b-e, yaa ne sūur la ned tēda, n paamd turlēm, la yaa ne noor la a kut kaset n paamd fāagre... Ti b-e, ned ninga fāa sēn kot ne Zu-soabā yūure, a na n paama fāagre (Rom dāmba 10:9, 10, 13).

Bi f pvvs pvvs-kāngā ne f sūur fāa:

Zu-soaba, m pvvd-y-la barka, yāmb sēn sak n ki da-pikā zug mam yīnga yīnga. Mam teka yam n kot m yel-wēnā sugr masā, la m kita sūd ne yāmb zumā sēn daag ti yī yaoood mam yel-wēnā yīngā. Moasā, mam sakame n deegd yāmb ti y yī m fāagda, la m k-ta yāmb mam vumā ti y t-e n yī m Zu-soaba. M pvvsd-y-la barka, yāmb sēn wum mam pvvs-gā yīnga, la y sēn k- maam m yel-wēnā sugri, n kē mam vumā pug wa y sēn dag n kāabā yīnga. -Amina

Sā n yaa ti fo pvvsa woto ne f sūurā fāa la ne tēbo, d pvvsda foom ne f waoongo, Wēnnaam nebā svka. Fo sā n tek yam n kos sugr la f kos a Zezi ti b wa yī fo Zu-soaba, bāmb kāabame ti b na n wa kēe fo vumā pvga. Wēnnaam sebrā yetame: "Kaset-kāngā yaa ti Wēnnaam k-o t-nd vum sēn ka seta, la vum-kāng bee ne bāmb biigā. Ned ninga sēn tar-a Wēnnaam biigā tara vum, la sēn ka tar-a Wēnnaam biigā ka tar vum ye (1 Zā 11, 12).

Zāms woto ne pu-tēere:

La neb nins fāa sēn deeg bāmb la sēn
tē bāmb yuvrā, b k-o bāmb noor tī b
lebg Wēnnaam kamba... (Zā 1:12).

Zāmsgā koe-kasengā:

A Zezi Kiris sēn ki da-pikā zugā maa-
sem yīnga, b maana sor tī ned kam fāa
t-e n tek yam n kos a yel-wēnā sugri,
n deeg bāmb ne tēeb tī b yī Zu-soab la
a fāagda.

Fo leokre:

" Yaa fo meng n yāk yam n na n duk f
vumā n k- Kiris bī?

" B-e la fo yāk yam semend-kāngā n na
n maane, n pui koe-noogā ne ned a to?

" Fo ratame tī Wēnnaam maan b-e ne
fo vumā, tī koe-noogā t-e n ta neb
wusgo?

Yāmb t-e n paama koe-kāensā seb-bil
zugu, la yaa ne Amerik tēngā tuum sull
ning b sēn boond tī <<American
Tract Society>>

Bāmb adreesā la woto: P.O Box
462008, Garland, Texas 75046 USA,
ka rē bī adrees-kāngā:

Gulsg zīga

*Nonglem --- Wēnnaam sīurā tagsg bee ne
foom*

Sugr kīūni, la lagem-n-taar ne

Wēnnaam --- Fo rata Wēnnaam

*A Zezi Kiris --- Wēnnaam k-o bōmb fo
yīnga*

*Yam tekre, ne tēbo --- Fo yam-yākr
Kiris yīnga]*

Fo sēn na n maan to-to n bāng ti f yaa Wēnnaam biiga

Karem Zā 1.12; Rom-dāmda 10.9,10

Yaa wakat ning t-nd sēn tekd yam n na n kos d yel-wēnā sugri, n deeg fāagr kūunā ne Wēnnaam biig a Zezi Kiris yovrā, la t-nd t-e n yaool n paam lagem-n-taar ne Wēnnaam. T-nd sã n maan tēeb ne bāmba, bāmb kūumā da-pikā zugā lebga yaood t-nd yel-wēnā yīnga. Wēnnaam sebrā boonda b-n-kāngā ti vum Kiris pugē. (Karem 2 Korēnt dāmba 5.17).

Moasā, t-nd maanda tēeb ne Kirista, n paam n p-s toog daarā sēn yaa daar ning Wēnnaam sēn na n kao ka-tēeb rāmbā buudo, b yel-wēnā ne b ka-tēebā yīnga. (Karem Rom dāmdā 10.9, 10; 1 Tesalonik rāmbā 5.9; 2 Tesalonik rāmbā 1.8, 9).

B raa t-nd ne Kiris zumā --- B fāaga t-nd ne a Sūtāan soolmā, la ne yel-wēnā. Dē, t-nd lebga a Zezi rēnda. Bāmd deega t-nd zīigē n yao yaood ning t-nd sēn da tog n yao wā. (Karem 1 Piyēer 1.18, 19).

T-nd sã n deeg a Zezi Kiris ti b yī t-nd fāagd la d Zu-soaba, wilg-dame ti t-nd kosa sugri. Rat n yeelame ti t-nd paama tekre, bāmb vumā ne b pāngā sēn be t-nd pugē wā yīnga. (Karem Matiye 18.3). Sēn sing ne moasā, bī f paam pel-kegeng ti f paama f yel-wēnā sugri, n lebq Wēnnaam neda. Wēnd doog ning fo sēn kēedē wā neb me tog n paama pel-kegen-kānga. Neb wusg ket n sām̄bda ne b fāagrā. La ad sagls kēer sēn na n s-ng neb nins suk fo sēn be n maand Wēnnaam tuumdā, ti b t-e n paam pel-kegeng ti b yaa Wēnnaam neba.

" Fo sugrā kosg tog n yu ne f sūur fāa, la fo sēn deeg a Zezi Kiris t'a yī f fāagdā, ne fo vumā Zu-soabā me tog n yu ne f sūur fāa. Rat n yeelame ti y tog n bānga vēeneg ti sēn kos-a sugrā kosa ne a sūur fāa. Sēn kot-a sugrā tog n sīd wēnemd n basa a yel-wēnā. Neb nins fāa sēn kot sugrā ka tog n bao fāagr ne b mens tuum-s-myā ye.

Bāmb tara tēeb
ne vum sēn ka
setā yelle,
Wēnnaam sēn
ka t-e n yag
zirī sēn kāab
hal dūniyā sēn
na n naanā. Tit
1.2]

[Mam sūur keemame ti sēn sungā tuum-s-ng-kāng yāmb sūyā puvē wā na kell n maan hal t'a Zezi Kiris daarā ta. Filip rāmbā 1.6)]

T-nd tog n gesa maoong ning a Zezi sēn maan da-pikā zugu, wa yaood Wēnnaam sēn deeg t-nd yel-wēnā yīngā.

1. Yaa a Zezi Kiris sēn be fo pugē wā yīngā la fo sēn tog n paam pel-kegeng ne f fāagrā. A Zezi kāabame ti b na n wa kēe ned ning fāa sēn deegdā bāmba. (Karem Vēnegr 3.20, Zā 3.20; Zā 6.37; 1 Zā 5.11, 12)

2. Bi f bāng ti ka ne fo meng pāng la f paam fāagrā ye. Yaa Wēnnaam tuumde. Yaa Wēnnaam la fāagda. Fāagrā ka būmb fo mengā sēn t-e n maan ye. Yaa Wēnnaam n maan fo yīngā. Yaa wa yun-kudr a yembr sēn yete: <<Zezi yao fāa/Bāmb k-o maam būmb fāa>>.

3. Kıs sūd ne kāab-s-me nins Wēnnaam sēn kāab foomā. Fo sēn tēd Kirista wā yīngā, moasā fo tara << vum sēn ka setā, Wēnnaam sēn ka t-e n yag ziri sē kāab hal dūniyā sēn na n naanā >> Tit 1.2.

4. (Karem fāagrā kāabg nins a Zezi sēn kāabd foom Zā 5.24, ne Zā 10.9, la Zā 28,29 zūigē wā. Kıs sūd ne Wēnnaam sēn yagd ziri wā, t'a goamā paad wakat sēn ka setā.

5. Ra teeg fo mengā tagsg ye. Fo fāagrā ka be ne fo sēn tagsd to-to, baa sēn yaa wakat ning ye. Yaa būmb a yembr bal la fo tog n teege, vum sēn ka setā weengē: yaa ti Wēnnaam bi-ribl a Zezi Kiris kii fo yīngā, la b vuugame!

Fo sēn lebg paalg Kiris pugē wā, fo sūd lebgā nin-paalg meng-menga. Fo paama f yel-wēnā sugri, la b ka na n leb n kao fo buvd b-n-kāens yīng ye. (Karem Kolos rāmba 2,13). Daar fāa, fo paam-da tekr ti bala, Sug-S-ng bee fo pugē masā. Sēn sung ne masā, fo tara Kiris yalē wā menga. (Karem Rom dāmba 3.22).

Kiris pugē, fo tara vum sēn pid ne naare, la vum sēn ka seta. Vum sēn ka setā rat n yeelame ti fo na zīnda ne Zu-soabā arzān wakat sēn ka seta. A leb n dat n yeelame ti Wēnnaam meng vumā bee ne foom. Saasē-Pāng-Soabā wilga b nonglem ne foom, la b na n kell n maana b nonglem ne b tekr tuumdā n tāag a pidsgu. (Karem Filip rāmbā 1.6).

[Car il y a un
seul Dieu, et
aussi un seul
médiateur entre
Dieu et les hom-
mes, Jésus-
Christ homme.
1 Timothée 2 :
5]

Zāms woto ne pu-tēere:

Ned sã n tũud Kirista, yẽ lebga nin-paalga. B-n-kudã fãa loogame, gese, bũmb fãa lebga paalse. (2Korẽnt dãmdu 5.17)

Koe-kasengã:

T-nd sã n tek yam n kos d yel-wẽnã sugri, n maan tēeb ne tuumdu ning a Zezi Kiriis sēn maan kũum da-pikã zug t-nd yĩngã, Wẽnnaam k-ta t-nd d yel-wẽnã sugri, n deeg t-nd bãmb nebã suka. T-nd yaa nin-paalse, t-nd paama rogem-paalg sid-sida!

Fo leokre:

" Fo sũur keema ne f fãagrã bi?

" Tēeb pidsg gũudum ning fo sēn tar b fãagrã wẽngẽ wã vigla b-e zugu?

" Segl zãmsgo, sēn na yil n pu koe-kãensã ne neb a taaba.

Gulsg zĩiga

Pipi na-yakma

Karem: 2 Korēnt dāmba 5.14, 15

A Ditris Bonoefeer dag n gulsa woto: <<Kiris sã n bool neda, b yetã a soab t'a wa sak n ki>>. Tum-tumd a Poll yeelame: << Mam kaa kuum da-pikã zug ne Kiris; la mam sã n vi, ka maam yes ye, yaa Kiris n vi mam pugẽ. La vum ninga mam sãn vi ka masã wã, mam Wẽnnaam biigã tēeb yīnga, bāmb sãn nong maam n k- bāmb meng mam yīngã >> (Galat dāmbã 2.20)

Kiris tēn-tumd sãn segd n maane, yaa ti tũ a Zezi ne a sũurã fãa, la a rik a mengã zāng n k- bāmba. A Zezi tũuden-taarã so-toak zugu, pipi na-yakem be be Kiris tēed fãa sãn tog n maane.

1. Togs nebã fãa taoore, ti f yaa Kiris neda. Naoor wusgo, yam-yāk-kasems nins sãn yākd dūniyã pugẽ wã yākda neb wusg taoore. A Zezi sã n yeel ned t'a wa n tũ bāmba, yaa neb taoore. Fo sã n yāk yam ti f na n saka a Zezi, fo kuta kaset dūniyã rāmb taoore, ti f ka zoet yānd ti reeg bāmb ti b yi fo vumã Zu-soab ye. Kaset-kāngã sãn maan nebã nifẽ wã paasda fo yām-yākrã pānga. (Karem Matiye 10.32, Rom dāmba 10.9, 10).

2. Tũ Kiris ne koom līgã. Fo koomã līg yaa kaset nebã taoor sãn wilgd fo tēebã. Fo wilgdame ti fo nin-kugdã kii ne bāmba, la fo vuugame n na n vumund vum-paalg Kiris pugẽ. Fo koomã līg leb n yaa wakat fo sãn t-e n pvi f tēebã ne f zakã rāmba, la ne f zo-rāmbã. (Karem Rom dāmba 6.4).

3. Kos Sug-S-ng ti b wa pid foo la b tae-fo

Sug-S-ng yaa belsd Kiris sãn kãab ti b na n tuma b karen-biisã yīnga. T-nd sã n yaa Kiris tēeda, Sug-S-ng vu t-nd pugẽ, n k-t t-nd pāng ti d t-e n tume, la d tags la d gome, wa sãn zems Wẽnnaam daabo. Sor pakame ti fo t-e n deeg Sug-S-ng bilã ne b kũunã la b pāngã. (Karem Efēez rāmba 5.18).

Yaa woto yīng
ti ned sã n kis
kaset mam
nebã taoore,
mam me na n
kisa yē kaset m
Ba wã sãn be
Arzānã taoore.
Matiye 10.32]

4. **Zāag f meng ne yel-wēn buud fāa.** Wēnnaam Sugā pāng sā n be t-nd pugē, t-nd t-e n vuunda pu-peelem puga. Wēnnaam sā n wilg t-nd goam ne yel-mane-sem la tuum nins sēn ka waoogd bāmb yuvrā, t-nd tog n bānga d kongrā, la d tek yam n kos sugr ne d sūurā fāa. T-nd sā n kēnd vēenem pug wakat fāa, lagem-n-taar ning sēn be t-nd ne a Zezi suka pāng tara paasgo, la a pēnegda t-nd ne bāmba. (Karem 1 Zā 1.7-9).

5. **Kēng n ti naag Wēnd doog sēn yēbg a tēebā Kiris zugu.** Fo lagem-n-taarā ne tēedb a taabā tara y-od fo tēebā buvung wēngē. T-nd sēn lagemd taab n waoogd Wēnnaamā paasda t-nd mengā pānga, la a paasda neb a taabā me pānga. Fo sā n yāk yam n naag Wēnd doog sēn waoogd Kiris yuvrā, fo na n paama zu-noog ti maan Kiris tuvmdā, ti b nebā t-e n deeg bāmba. (Karem Hebre 10.24, 25).

6. **Fo sā n s-ng neb a taabā, yaa Kiris la f s-ngda.** T-nd sēn yaa a Zezi karen-biisā, d tog n s-nga neb a taabā. Bi f ra ges būmb nins sēn t-e n naf foomā ye. Ges būmb nins sēn tar y-od Zu-soabā nifē wā, la sēn t-e n s-ng bāmb nebā fo sēn tumd n k-tē, bāmb yuvrā yīngā. Fo sā n duk f mengā zāng k- Wēnnaam ne neb taabā, yaa a Zezi Kiris yuvrā la fo waoogda. (Karem Mark 10.44, 45).

7. **Sak ti Wēnnaam sebrā yi sor Wēnnaam sēn na n tū n kē fo sūurā puga.** Da bas baa daar a yembr ti loog ti f ka karem Wēnnaam sebrā sēn yaa Wēnnaam goamā ye. Wēnnaam sebrā yaa Ba wā sebr b sēn tume, n na n wilg b nonglmā fo yīnga. Wēnnaam sebrā puga, Wēnnaam gomda ne foom, n wilgd foo sore, la keoogd foom, la b subgd foom, la b leb n wilgd foom b nonglmā. Ges būmb nins sēn karg n gūbg foomā. Fo sēn ne wā fāa loogdame. Wēnnaam goamā bal n ka loogde. Wēnnaam goamā paada wakat sēn ka seta. (karem Ezayi 40.8; Yun-S-mya 119.105).

8. **Nang pāng ne puvsq n yud pīnda.** Zu-noog ka be dūniyā zug n yud ned sēn na n tar lagem-n-taar ne Wēnnaam ye. A Zezi zumā yīnga, t-nd tara lohorem ti kolg Wēnnaam wakat fāa la ziīg fāa. Fo t-e n sunga rūndā, n duk puvsq ning a Zezi sēn zāms b karen-biisā ti yi mamsgo, wa sēn guls Matiye 6.9-13 ziīgē wā. Fo sā n puvsē, bi f gū Wēnnaam leokre. Fo t-e n puvsame ti tekr-kaseng zīnd dūniyā zugu! (karem Mark 11.24; Hebre 10.19-23).

9. **Mao ti neb a taab wa n tū a Zezi. Ti gom a Zezi Kiris yell yaa būmb sēn yaa zu-noog meng-menga.** Neb tus ka tek n be dūniyā zug n tar datem-kaseng ti bāng Wēnnaam. Bāmb dat n tūu Kirista, la rēnd b paam ned sēn na n wilg-b sor ning sēn dābd Kiris nengē wā. Dē yīngā bi f gād zu-nood nins fo sēn paamdā, n pu Kiris nonglmā ne f tēebā ne neb a taaba. Ned sā n t-og n tall a to n wa a Zezi nengē, y-wā yaa sū-noog meng-menga. (Karem Tuuma 1.8).

10. **Kis sid ne Wēnnaam kāab-s-myā.** T-nd sā n vi ne tēebo, n kis sid ne būmb nins Wēnnaam sēn yeelā, b-n-kāng nooma Wēnnaam. Wēnnaam kāabame ti b na n zīnda ne t-ndo. (Karem Hebre 13.5). Bāmb kāabāme ti b na n wilga t-nd bāmb daabā. (Karem Rom dāmba 8.28, 29). Bāmb kāabame ti b na n k-o t-nd būmb fāa (Karem Filip rāmba 4.19). Bāmb kāaba t-nd b pāngā. (Karem 1 Korēnt dāmba 10.13). Mao n yi ned sēn tar tēebo, la sēn kis sid ne Wēnnaam kāab-s-myā. (Karem 2 Korēnt dāmba 5.7).

Gulsg zīga

Zāms woto ne pu-tēere:

La bi yāmb bi la y paam yam-
vēnegre, t-nd Zu-soab la d fāagd a
Zezi Kiris barkā pugē, ti bāmb paam
waoogr masā la wakat sēn ka seta!
Amina! (2 Pīyeer 3.18)

Zāmsgā koe-kasenga:

Fo sā n dat n yī Wēnnaam tēn-tumda,
fo tog n sakame ti Zu-soab a Zezi
Kiris soog fo vumā, ti Sug-S-ng ges a
yelle, la ti fo t-og ti neb a taab wa n
tū a Zezi.

Fo leokre:

" Fo tūu na-yakem piigā (10) sēn
kēed ne Kiris tūudmā wēngē wā bi?

" Fo yaa neb bilf karen-saamb wa tēn-
tumd a Poll sēn dag n zāms a Tumoti
wā bi? Fo Tumoti yaa ānda?

" Ges fo sēn na n maan manesem
ninga, n pu b-n-kāens ne neb a
taaba.

Bark sēn yaa kasenga

Karem: Zā 1.14-17

Būmb a yiib n welgd Kiris tūudmā ne tūudum a taabā sēn be dūniyā pugē wā: yaa a Zezi Kiris vuogrā, ne Wēnnaam barkā. Tūudum-kasemsā wusg pugē, ninsaal baodame n dat n ta Wēnnaam yam, wall Wēnnaam a to yam. La Kiris tūudmā puga, yaa ne tēeb la Wēnnaam k-t t-nd bāmb menga turlmā. Yaa rē la Wēnnaam sebrā sēn yet ti b gelg-a-la wa turlmā. (Karem Rom dāmba 4.19-25).

Tūudum nins ninsaal sēn viglā sungda ne būmb nins b sēn tog n maan wall sēn ka tog n maane, la Kiris tūudmā sungda ne būmb nins sēn zoe n maane! A Zezi kelma da-pikā zug n yeele: << A seeme>>. (Zā 19.30). Fo fāagrā yaood fāa zoe n yaooome.

Wēnnaam barkā yuda nimbāan-zoeere. Yaa lohorem Wēnnaam sēn k- t-ndo, la ka t-nd tuum-s-ma yīng ye. Wēnnaam barkā yaa ti bāmb s-ngda t-nd ti d t-e n vumd vum sēn tat bāmb yam. Yaa ne tēeb la t-nd paam Wēnnaam barkā, la t-nd tēebā meng yaa bāmb kūun t-nd yīnga.

Wēnnaam sebrā pugā, d yāta bark tuum buud toay-toaya. Kēer ia woto:

1. Bark sēn wat ne fāagre. A Sagl [sperz- rag n yeelame ti << ninsaal ka t-e n maan būmb baa fi a mengā fāagr yīng ye >>. Yaa Wēnnaam barkā yīng la t-nd paamd fāagre. Rat n yeelame ti Wēnnaam sēn nong foom ne nonglem-kasengā yīnga, b fāagda foom fo sā n kus ne Kirista, baa fo sā n ka maan būmb sēn sekd b-n-kāng paoongo. T-nd sā n maan sud ne tuumd ning a Zezi Kiris sēn maane, n deeg t-nd zīg n yao t-nd yel-wēnā yaood da-pikā zugā, Wēnnaam k-ta t-nd bāmb turlmā ne tēebo. (Karem Efēez rāmba 2.8, 9; Tit 3.5).

2. Bark sēn k-t pel-kegenga. Wēnnaam barkā yīnga, t-nd sūur keema ne lagem-n-taar ning sēn be t-nd ne Wēnnaam sukā. B-e la d t-e n yeel n paas yaood ning bāmb sēn yao t-nd yel-wēnā yīngā --- A Zezi Kiris zumā sēn daagā bi? Fo tog n bānga woto hakuk wa tēn-tumd a Polle,

Bāmb fāaga
t-ndo, la ka
t-nd sēn maan
tuum-s-ma
yīng ye. Yaa
bāmb nimbāan-
zoerā yīng la b
pek t-nd n k-
t-nd dogem-
paalga, n
naneg t-nd ne
Sug-S-songo.
Tit 3.5]

A Zezi t-e n kograme la b gū bāmb sēn da būmb ning ne bāmb zumā. (Karem 2 Timoti 1.12). A Zezi zumā raagame ti yi yaood t-nd yīnga. (Karem Rom dāmba 5.1,2).

3. Bark sēn yulgde. Karem Tut 2.11-14. Ges Wēnnaam barkā sēn maand tuumd ninga t-nd vumā puga. Wēnnaam barkā zāmsda t-ndo, 1) ti d kus ka-tēebā ne dūniyā ratem-wēnsā, 2) ti d yi neb sēn tar ninbāan-zoeere, 3) la d vumd tēeb pidsg gūudum puga, a Zezi waoongā wēngē.

4. Bark sēn tumde. (Karem 2 Korēnt dāmba 8.9; Efēz rāmba 3.1, 2). Wēnnaam barkā songda t-nd ti d tumd neb a taabā yīnga, Kiris yūrā yīnga.

5. Bark sēn lingdi. Wēnnaam ningda t-nd sēn yaa bāmb kambā zug barka. Bāmb paasda bāmb barkā t-nd zutu.. B lingda t-nd ne bark t-nd sēn ka tēeda, la būmb fāa pugē, bāmb k-t t-nd pāng ti d t-e n waoog bāmba. (Karem Zā 1.16)

6. Bark sēn paasd pānga. Tuuma sebrā sapitr a naas soabā pugē, tēedbā sungame n paamd b pipi namsgo. La bāmb puvsame n kos Wēnnaam ti b tum b pāngā, la b maan b-n-yēeds sēn t-e n yi kaset t'a Zezi vume. La Wēnnaam leoka bāmb kosgā, n kut ti bāmb pāngā ne b barkā sigi tēedbā zugu. (Karem Tuuma 4.33).

7. Bark sēn sekde. Tēn-tumda a Poll bāngame t'a yaa pān-komsem soaba. La a kitame t'a pān-komsmā lebg t-ogr Kiris yīnga, n duk yēnda sēn dag n ka būmb ningā n tek ti lebg a Zezi sēn ya-a soabā! Baa fo yellā sēn ya-a soaba, Wēnnaam barkā sekda foom. (Karem 2 Korēnt dāmba 12.9-10).

Wēnnaam gomda ne foom dūndā n yetē: << Bī Zu-soab a Zezi Kiris barkā, ne Wēnnaam nonglmā la Sūg-s-ng lagem-n-taarā zīnd ne yāmb fāa!>> 2 Korēnt dāmba 13.13

[Bī Zu-soab a
Zezi Kiris
barkā, ne
Wēnnaam
nonglmā la
Sūg-s-ng
lagem-n-taarā
zīnd ne yāmb
fāa! -Amina. 2
Korēnt dāmba
13.13]

Gulsg zīga

Zāms woto ne pu-tēere:

Ti b-e, yaa ne bark la yāmb paam
fāagre tēebā yīnga, la ka ne yāmb
mens pāng ye. Ti b-e, t-nd yaa bāmb
b-n-naands bāmb sēn naane, Kiris
Zezi maasem yīnga, tuum-s-myā
yīnga, bāmb sēn pīnd n segl ti t-nd
wa maane.

(Efēez rāmbā 2.8-10).

Zāmsgā koe-kasenga:

Bark yaa lohorem Wēnnaam sēn k-
t-nd ti d yaool n da ka segd n paame,
la a leb n yaa pāng a Zezi Kiris sēn k-
t-ndo.

Fo leokre:

" Fo kusa sid ti yaa ne fo meng pāng
la f paam fāagrā bi? Bi fo kusa sid ne
būmb ning a Zezi Kiris sēn maan da-
pikā zug fo yīngā?

" B-e weengē la fo mi ti f yaa pān-
komsem soaba? Leb n karen 2 Korēnt
dāmba 12.9-10, n paam s-ngr
Wēnnaam barkā puga.

" Segl koe-mooneg sēn gomd
Wēnnaam barkā yelle, n pu tagsgā
ne neb a taaba.

Tëeb kaset koees a nu

Karem Zeremi 1.4-19

Wënnaam sã n bool ned t'a maan bãmb tuumdã, b k-t-a-la pãng t'a t-og n maan tuumdã. Daarninga, fo t-e n tagsa wa a Zeremi, ti fo bãngrã ka sek tuumdã maaneg ye. Wënnaam sën bool a Zeremi wã, b rag n ka t-e n sak t'a padem ye. Wënnaam sũur ka yĩ noogo, a Zeremi sën yeel ti yẽ ka t-e tuumdã yĩng ye. Dẽ, Wënnaam yeela yẽnda t'a ra le saag n yeel t'a ka t-e n tuumd ning Wënnaam sën bool yẽnda n k- wã ye.

Wënnaam yeta foo ti f moon Wënnaam koegã n togs f zamaanã neba, wa b sën dag n yeel a Zeremi wã. Bãmb na n k-o foo bũmb nins fãa sën na n s-ng foo ne tuumdã. A Zeremi boolgã pugẽ, tëeb kaset koees a nu n be be. La koeg fãa pugẽ, d yãta Wënnaam tëebã sën be fo pugẽ wã sën ta zĩig ninga.

Moasã, fo t-e n yeelame: Mam t-e n maana bũmb fãa ne Kiris pãngã bãmb sën k-t maamã. (Filip rãmba 4.13). Bĩ f togs koekãense a nu wã ne yëesem. Zẽk f koeg n togse, halĩ n tãag wakat ning fo sën na n sak n deeg-b fo sũurã pugẽ. Dẽ poor bĩ f kẽng ne tëebo, n ti kus Kiris kaset fo zamaanã neb suk ne yëesem.

Pipi koegga: <<Mam tara y-od Wënnaam soolmã yĩnga. Dẽ yĩnga, m na n maana wa Kiris kaset soaba.>>

<<Mam bãnga foom ti f ma nan ka rik f pug ye. La sën deng b sën na n dog foom, mam yãka foom n welg-f toor ti f yĩ m no-rëesa, buudã fãa yĩnga>> (Zeremi 1.5).

Sën deng f ma sën nan ka rog foom, Wënnaam dag n mii foom n welg-f toor bãmb boolgã yĩnga. Dẽ yĩnga, fo tog n kẽna turlem pug boolgã yĩnga, n yĩ Kiris kaset soaba. (Karem 2 Korẽnt dãm̃ba 5.20; Filip rãmba 1.17).

Koeg a 2 soaba: << Wënnaam goamã be m noorẽ. Mam na n goma wa Wënnaam no-rëesa>>

<<Gese, rũndã mam k-o foom noore>>. (Zeremi 1.9) Fo tog n moona koegã ne pãnga, n bãng f sũur pugẽ ti yaa Wënnaam n tũnugd foom n moond b koegã. Togs nebã koeg ning fo sën deeg Wënnaam nengẽ wã. Fo sã n moond Wënnaam koegã, bĩ f gũ n ges koegã sën na n maan tuumd ninga. (Karem 1 Piyeer 4.11).

Mam t-e n
maana bũmb
fãa ne Kiris
pãngã bãmb
sën k-t
maamã. Filip
rãmba 4.13]

Koeeɔ a 3 soaba: << Wēnnaam tuumdā yaa mam tuumde. Mam na n yu Wēnnaam tēn-tumda, wall Wēnnaam tēn-tum-poak sēn yaa yēesenga, la sēn maand a tuumd neere>>.

Wēnnaam tuma bi-bugā sēn yaa no-rēsā t'a tū <<v- la a sām la a wā, n lebs n me la a bude>> Zeremi 1.10. Rat n yeelame tū Wēnnaam k- a Zeremi tuumde. Tuumd ka be dūniyā zug n yaa s-ma n yud fo sēn maand-a soabā ye. Dē yīngā, b-e yīng tū ka-koad na n tum n yug fo sēn tumd Sug-S-ng puvge wā? Karen-biig na n yu wān n mi a tuumdā n yud foom? B-e yīng tū nin-kaseng na n yū yēeseng a tuumā pugē n yug fo sēn met Wēnnaam soolmā? A Zezi zī n yāg ye, la wakatā zī n loog me tū b ka maan b tuumdā ye. Bāmb ka sāmnd weerā ye. Daar a yembre, b soka pastēr a ye n na n bāng a sēn maand to-to t'a tuumdā kēnd taorā. La a yeelame: << Nong-y Wēnnaam, la y nong neb a taabā, la y puvse, la y tum wusgo>> A Zezi rag n yaa yēesenga, la b rag n maanda b tuumdā wa sēn zemse. T-nd tog n yu wa bāmba. (Karem Yūn-S-ng 90.12; Zā 9.14; Efēez 5.16).

Koeeɔ a 4 soaba: << Yaa vēnegrā n k-t maam pānga. Dē wā, mam na n puvsdame>>. Wēnnaam soka a Zeremi yaa: << B-e la fo ne? Vēnegrā yaa Wēnnaam sūdā la b rat n wilg foom. Zāmsg yaa s-ma, la vēnegrā n yude. (Karem Luk 18.1). T-nd sā n be Wēnnaam belmā puga, t-nd paamda bāmb vēnegrā.

Koeeɔ a 5 soaba: << Mam sā n ka bude, m ka kēebd ye. Dē yīngā, mam na n budā ne tēebo>> Mosā, wakat taame tū fo tog n yik n gome. (Zeremi 1.17). Ka-koad tog n budā a b-n-buudā, n yaool n wa kēebe. Woto me, fo tog n budā f b-n-buudā sēn yaa Wēnnaam goamā ne tēebo, n wa t-og n kēebe. Wēnnaam yeta foom: Bude, la f kēebe. K- tū b wa k- fo me. (karem Luk 6.38, Galat dāmba 6.9, Tuuma 20.35).

Zāms woto ne pu-tēere

Mam bānga foom ti f ma nan ka rik
f pug ye. La sēn deng b sēn na n dog
foom, mam yāka foom n welg-f toor
ti f yī m no-rēesa, buudā fāa yīnga
(Zeremi 1.5).

Zāmsgā koe-kasengā

Wēnnaam boola foo ti f yī bāmb no-
rēesa, n moon bāmb koegā fo buudā
yīnga, la buud a taab yīnga.
Wēnnaam welga foo toor n k--f
tuum-kāngā ti f nan ka rog ye.

Fo leokre:

" Semendā pug daar fāa bī f zēk f
koeg n togs koe-kāensā

" Sēgl koe-mooneg n gom a Zeremi
boolgā yelle, la f gom Wēnnaam sēn
bool b no-rēesdbā yelle, rūndā
zamaanā pugā.

Gulsg zīiga

D mao n maan tuumd sēn womd biisi, la sēn kaoosd t-nd vumā teka

Karem Yuln-S-myā 78.72; 2 Piyēer 1.2-11

Mam sā n paam zu-noog ti puus fo sēn yaa a Zezi Kiris koe-noogā tēn-tumdā yīnga, m kota Wēnnaam ti b s-ng-f ti f tuumdā wom biisi, n k- Kiris yu;vrā waoogr fo vumā teka. Wēnnaam sebrā wilgda t-nd būmb nins fāa t-nd sēn tog n maane, ti d vumā tall y-od Kiris tuumdā puga. T-nd sā n kell n kēng taoor ne b-n-kāens maanego, bū d bāng ti d k-n tol n kong a Zezi nonglmā ye. Wēnnaam k-o t-nd << būmb fāa sēn yaa vum la Wēnnaam sakr dēnda, n kut ti t-nd bāng sēn boolā t-nd bāmb mėngā waoogr la b s-mblmā yīngā >>. (2 Piyēer 1.3) Dē yīnga, bi f sak ti Sug-S-ng tek-fo, la f paam lagem-n-taar ne bāmba n paam bāmb b-n-s-myā daar fāa.

1. Tēebo. << N paas ...yāmb tēebā pugē...>> (2 Piyēer 1.5)

Tēebā n k-t t-nd zug-s-ngo, bala tēeb yaa fo sēn na n tē Wēnnaam la f tē bāmb kāab-s-myā. Da sak ti ka-tēeb wa soog fo yamā ye.

2. S-mblem. << N paas s-mblem yāmb tēebā pugē...>> (2 Piyēer 1.5)

S-mblem dat n yeelame ti yam-s-ngo. Koe-noogā tēn-tumdb tog n paama yel-manesem sēn yaa s-ma. B ka tog n yī neb sēn nong ligdi, yoobo, la naam ye. (Karem 1 Timoti 3.2-7 ti beenē b gomda yel-getbā sēn tog n yī neb nins yelle).

Kisg yel-wēnā, la f rik f mėngā zāng n k- a Zezi. Nin-turg yaa sik-n-meng soaba. A sēn yaa to-to yungā, a yaa woto me a zakā puga.

3. Bāngre << La ne s-mblem, bi y paas bāngre>> (2 Piyēer 1.5)

A Zezi yeelame ti t-nd tog n nonga Wēnnaam ne d yamā fāa. (Karem Matiye 22.37). Wēnnaam datame ti t-nd yīngā ne d sugā la d yamā wēngē, bi d t-og n bi wakat fāa.

Karme, la f sokd sokdse, la f bao yam la bāngre. (Karem Kolos rāmba 2.2-3).

Bāmb pāng sēn
ka to wā k-o
t-nd būmb fāa
sēn yaa vum la
Wēnnaam sakr
dēnda, n kut ti
t-nd bāng sēn
bool-a t-nd
bāmb mėngā
waoogr la b
s - m b l m ā
yīngā. 2 Piyēer
1.3]

Karme, la f sokd sokdse, la f bao yam la bāngre. (Karem Kolos rāmba 2.2-3).

4. Y-k-m-n-menga <<La ne bāngre, bi y paas y-k-m-menga>> (2 Piyēer 1.6). Neb wusg sūy nong n yikdame. La koe-noogā tēntumd sã n pa tol n t-e a sūuri, a ka zems ti maan tuumdã ye. (karem 2 Timoti 2.24). Ne Sug-S-ng pānga, t-nd t-e n t-oga d mens d tagsgã ne d tuumã pugē, n da wa ne tags-wēns ne tuum-wēns ye. T-nd datmã me tog n zemsa ne Sug-s-ng ratmã. A Zezi meng yu Sū-bugsem soaba. Yaa b-n-kāng n tog n yi t-nd pāngã.

5. Sū-mare. <<La ne y-k-m-menga, bi y paas sū-mare>> > (2 Piyēer 1.6). Baa sēn yaa yell ning fāa bi d ra yāg n sām d sūur ye. Ned sēn be Wēnnaam tuumdã pug t'a sūurã sām karemnda gom-kāensã bi? Zu-soabã koēeg yeta foo rūndã: <<Bi t-nd da ye ne tuum-s-ma maaneg ye; Ti b-e, wakat sã n ta, t-nd na n wuka yaoodo, t-nd sã n ka ye>> (Galat 6.9). Baa fo yellã sēn yaa kãenkãe to-to, bi f ra bas f tēebã abada ye! Fo sã n dat n paam t-ogr zoesesã pugē, bi f pa zoesesã puga! (karem Hebre 12.1-7).

6. Sakre. <<La ne sū-mare, bi y paas Wēnnaam sakre>> (2 Piyēer 1.6). Sakrã ka t-nd mengã sēn yaa turg yīng ye. Ayo. Rat n yeelame ti Wēnnaam vumã tog n zīnda t-nd pugē, la d tog n paama Sug-S-ng pāngã me. Fo vumã t-e n paama tekre, sēn dat n togs ti fo t-e n dika fo sēn da ka-a soabã n tek ne a Zezi sēn ya-a soabã. Fo sã n duk f mengã n k- bāmba, fo na n paama tekr n lebq wa Kiris. (Karem Rom dāmba 8.28, 29).

7. Nonglem <<La ne Wēnnaam sakre, bi y maan taab neere >> (2 Piyēer 1.7). Wēnnaam datame ti t-nd maan būmb a yembr nebã sēn dat ti b maan-ba: maan-neere. Fo nimbāan-zoeerã ne f saglsã la f sēn mi n puus ned sēn be namsg pugē yīngã --- b-n-kāens fāa tara y-od Wēnnaam nifē. Rūndã zamaanã pugē, ned fāa baooda a meng vumã na yi neere. La fo maan-neerã na n kisa Kiris kaseto.

8. Maan-neere << la y paas nonglem >> (2 Piyēer 1.7). Nonglem tog n yu tuumd buudã fāa yēgre

Gulsg zīga

(2 Korēnt dāmba 5.14, 15; Galat dāmba 5.6).

Kiris tēed tog n paama nonglem n yud būmb fāa. Kiris nonglmā yaa Sug-s-ng bilā bogr a yembre. T-nd sā n maan tēeb ne Wēnnaam, bāmb na n k-o t-nd Kiris nonglmā. <<Sug-s-ng ning b sēn k- t-ndā pita t-nd sūyā ne nonglem>>. (Rom dāmba 5.5). (Karem Galat dāmba 5.22, 23).

Zāms woto ne po-tēere:

Bī Wēnnaam meng sēn so laafi wā maneg yāmb tī y yī s-ma zānga, n tall yāmb sugā ne y yamā la y yīngā fāa gilli, tī r-db ra zīnd t-nd Zu-soab a Zezi Kiris waoongā daar ye! Sēn boolā yāmbā yaa sid soaba, la bāmb n na n maan tuvm-kāngā. (1 Tesalonik 5.23, 24).

Zāmsgā koe-kasenga

Taoor dāmb nins fāa sēn maand tuvmā s-ma wā tog n wilga b bāngre. Wēnnaam k-o t-nd būmb nins fāa t-nd sēn datā, la b leb n tūnuga a Zezi Kirista n maan t-nd neere. (Karem 2 Pīyēer 1.3, 4).

Fo leokre

" Bī f yāk yam moasā n paam b-n-s-me a nii wā fo vūmā puga. Sak tī Sug-s-ng soog foom, n wom a bilā fo vūmā puga
" Semend-kāngā pug bī f zāms zāms-kāngā, la f puus n kos Wēnnaam tī b kit tī b-n-s-me a nii wā kī yēg fo vūmā puga.

Sēn zems ne wēnnaam daabo

Karem 2 Tımoti 2.15

A Zim Eliyot yaa pipi misiyoneer-dāmbā ned a yembre. Misiyoneer-dāmb a naas sēn yaa gāandaad n dag n tumd ne yēnda. A Eliyot kii wakat ning a sēn dag n moond Kiris koe-noogā Ekoateer soolma puga, Waodoni buudā suka.

A Eliyot sēn wa n tar yuum pisi, sēn deng wakat ning a sēn na n kēng karen-bi-beda zīgē, yē tagsame n yā tı bāngr kaset sebr ning sēn tar y-od n yud yaa a sēn boond-a soab tı <<A.U.G>> wā, tı yaa yē n ta Wēnnaam yam.

La yaa b-e kaoreng la yē tog n karem n t-og n paam seb-kāngā? La sã n yaa ne t-ndo, b-e la t-nd n maan sēn tat Wēnnaam yam bāmb tuumdā puga? Ad kaoreng kēer yāmb sēn tog n karem n yaool n paam <<A.U.G>> wā.

1. Puvsog. Lagem-n-taar ning sēn be foo ne Wēnnaam sukā pāng paas dame bi? A Sagl ǀsperz- rag n yeta koe-moaandb nins yē sēn dag n zāmsdā, tı b tara zu-noogo, la zu-no-kāng yaa tı b tara lagem-n-taar ne bark geerā. A Zezi rag n zāmsda t-nd tı d tog n paa puvsog puga, la puvs-kāng na n gūu t-nd ne sū-sāamsā la yaamsā, Wēnnaam tuumdā puga. (Karen Luk 18.1).

Ad karen-tuulg sēn na n paas yāmb puvsogā pānga:

" Puvs ne yam-yākr hakuka. Karen-biisā rag n tara wakat n puvsdē. T-nd me tog n yāka wakat sēn welg toor puvsogā yīnga. (Karem Tuuma 3.1).

" Puvs puvsog sēn tar pānga. A Gordon Lindsay yeelame tı <<Kiris tēed fāa tog n puusa puvsog sēn tar pāng daar fāa. (Karem Zak 5.16, Matiye 11.12).

" Puvs puvsog sēn tik būmb sēn yaa vēenega. (Karem Matiye 16.19)

" Naag tēedb a taabā n puuse. (Karem Tuuma 4.24).

A Zezi wēe
yel-bünd ne
bāmb n wilg
t'a zemsame
tı nebā puvs
daar fāa n da
ye ye.
Luk 1.18]

" Puvus n da base, halı n wa paam f puvsgā leokre. (Karem Luk 11.9)

" Puvus ne pel-kegenga. (Karem Hebre 4.16).

" Puvus la f gū Wēnnaam leokre. (Karem 1 Zā 5.14, 15).

2. Nimbāan-zoeere. Nonglem yaa tuumd buudā fāa yēgre. Tēn-tumd a yembr sēn be Fāagr tāb-biisā sull pugē wā tuma koeg tāb-biis naab a Wilyam Buutu, n yeel-a ti yē sēn makd n na n maan būmb fāa tuumdā pugē wā ka t-ogd ye. La tāb-biis naabā tumame ti b ti yeelā t'a "yāb nintām". (Karem Yun-s-ng 126.5, 6; Galat dāmba 5.6).

3. Yāabo. Mam zı n yā ned sēn kē Wēnnaam tuumdā pug ne yāab sēn yaa bilf ye. La zu-buko, mam yāa neb sēn bas tuumdā, b yāabā sē yaa bilfā yīnga. Bilf-bilfu, Sutāanā waa ne beem la sū-sāanga, n sāam tēebā ne b saagrā fāa. Bāmb wa n yāame ti bāmb yāabā ka leb n yaa Wēnnaam yāab ye, a yaa ninsaal yāabo. La mam kota yāmba: Tall yāab ning Wēnnaam sēn da ne raab sēn yaa toog n k-foomā! La bi d tēeg ti t-nd pipi yāabā yaa ti yı bāmb neba, ti yāab a yiib soabā yaa ti maan bāmb tuumdā. (Karem Yel-būna 29.18).

4. Tēebo. Ēnd tēngā misiyoneer-kaseng a yembr yuvr sēn boond t'a Wilyam Karey yeelame: "Mak-y ti maan b-n-kasems Wēnnaam yīnga, la y tē ti Wēnnaam na n k-y-la būmb fāa." Taoor dāmbā fāa tara tēeb sēn yaa kasenga. Tēeb yaa wa giindi: Fo sā n tallā n tume, a keelma paasdame. La f sā n ka tallā n tume, a na y-dame t'a pāngā booge. (Karem Hebre 11.6).

5. Sik-m-menga. Bāngd a yembr sēn yaa tēed yeela daar a yembr yaa: <<Fo sā n gomda hebre buudā goam wall latēemdo, bi f ra yı wa neb nins sēn nams a Zezi n guls da-pikā zug b sēn wa n ka bāmbā ye. Rık f bāngrā n wa w-gemd a Zezi naoē wā>> T-nd sā n sik d mensā Wēnnaam taoor daar fāa, t-nd susā na n paama laafi. (Karem 1 Pıyer 5.5, 6).

6. Tuuma. B-n-kaseng a yembr n be Wēnnaam tuumdā puga. Yaa ti tuumd ba a yembr ka be n t-e n led Sug-s-ng pidbā ye. La Sug-s-ng pidbā me ka t-e n deeg tuum-kaseng zīig ye. Sug-s-ng ka gulsd ne masın ye. B wilgda t-ndo. La t-nd sā n maan tuumd Wēnnaam soolmā yīnga, t-nd tıvlg tog n yiime. (Karem 2 Korēnt dāmba 6.4-10; 12.15).

Gulsg zīga

Zāms woto ne pu-tēere :

Nang pāng n ta Wēnnaam yam, yī
tūmtūmd sēn k-n zoe yānde, la sēn
togsd sīd koegā turg bala. (2 Timoti
2.15).

Zāmsgā koe-kasenga :

T-nd tog n nanga pāng daar fāa n ta
Wēnnaam yam, la d mao n bao būmb
nins sēn t-e n kūt tī b la, la b wilg tī
t-nd sēn sīd maana nooma bāmba.

Fo leokre:

" Fo karma kaoreng ning sēn k-ta
sebr ning b sēn boond tī
<<A.U.G>> wā bī?

" Sēgl koe-moonego, n gom būmb
nins sēn tat Wēnnaam yamā yelle, la
f pūi sagls-kāensā ne neb a taaba.

Wēnnaam boolgā, la b sēn welg t-nd toorā

Karem Kolos rāmba 4.17

Mam sūur sēn yī noog hal wusg tī zug zēke, yū wakat ning t-nd biig a Zonatā sēn wa n na n paam a nug tīkrā tī mam moon koeegā. Ad sagls nins mam sēn sagl m biigā sēn lebq Koe-noogā tēn-tumdā. Mam sagenda fo me sagls-kāens me rūndā.

1. **Tall yāab sēn yaa vēenega.** Tēegd yāab ning fo sēn tarā, t'a t-e n yī vēeneg fo sūūrā puga. Maan sūd ne Wēnnaam boolgā, fo vumā ne f tuumdā yīnga. Tēeg tī fo boolgā yaa b sēn na n tik fo nugā. Wēnnaam meng na n k-o foo pān-kaseng tī fo t-og n maan būmb ning bāmb sēn bool foo tī maanā. Kell n pa fo boolgā puga, la fo na paam pānga, tuumdā yīnga. Fo sā n maan būmb ning Wēnnaam sēn ka bool foo tī f maanā, fo na n wa menemame. A Poll sēn kos sugrā yuum pisi loogr zugē tī Kiris bool-a Damas sorā zugā, yē kisa kaset rīm sēn pa tēed taoore, n yeel tī yē vumā puga, yē saka Wēnnaam noore. (Karem Tuuma 26.13-23).

2. **Paam sū-bāngr sēn yaa vēenega.** Ad kāabgo - ka kāabg sēn yaa s-ma woto ye, la yaa kāabgo: Tuumdā puga, ned n na n sām fo sūūrā. Nina na n goma foo wēnga. Nebā na n kisa foo la b kisa būmb ning Wēnnaam sēn dat n maan fo yīngā. Da sak tī f sūūrā yik ne nebā ye. Ned sā n baood fo noore, bī f ra leok a soab ye. Tall sū-bāngr sēn yaa s-ma Wēnnaan ne nebā taoore. (Karem Tuuma 24,16).

3. **Gād Wēnnaam goamā n da basā ye.** Fo pān-komsmā ne f toogā wakate, yaa Wēnnaam kāab-s-myā n na n s-ng foom. Kelg a Wilyam Karey kasetā. Yū wakat ning sēn dag n yaa toog wakat Wēnnaam tuumdā puga, Ēnd tēngā puga:

<<Mam sēn yī Āngleter n kēng Ānd tēngā, mam dag n tēedame tī neb wusg na n kosa sugri. La zu-loeesā yū wusgo. Sā n dag n ka ne Wēnnaam s-ngre, mam tēebā rag n na n kiime.

La bī y yeel a
Arsipe t'a gūus
neer n tum
tuumd ning
Zu-soabā sēn
k- yē wā n
maan n baase].
Kolos rāmba
4.17

La Wënnam bee ne maam, la bāmb goamā yaa sīda. Baa dūniyā rāmb tagsgā sēn da tar pāng n yūd masa wā, tī Erop tēmsā me nengē ka sǎo ye. Yaa sīd tī nebā rag n kisa maam la b namsd maam, la mam sēn gād tēebā sēn yēbg Wënnam goamā zugā, mam zu-loeesā sēme, la makrā me sēme. Wënnam yīnga, mam paama t-ogre. (Woto yaa a Zon Pipeer n guls a sebr ning sēn boond ne -Anglind tī "Supremacy of God in Missions Through Worship", Into All the World pugē wā, sēn dat n togs tī Wënnam dita naam waoogrā pugā, Dūniyā fāa pugē).

4. Kell n pa Sug-s-ng taeebā pugā. Sak tī Wënnam maan būmb ninga bāmb b yembr bal sēn t-e n maanā. Vumd a Boob Piyers sēn boond-a soab tī "Wënnam doogā" pugē. Bāngd a Piyers yeelame tī yē sēn boond-a soab tī Wënnam doogā, yaa vuug ning sēn be nin-saal sēn t-e n maanā, ne Wënnam sēn dat tī wënd ka t-e n maanā suka. (Karem Efeez rāmba 3.20, 21; 5.18).

5. Baa nebā sēn zabd ne foomā bī f mao n kēng taoore. Wënnam tuumdā ka t-e n maan n ka yā zabr ye. Bala, b yāka foom tī f tek Wënnam soolmā. Yals kānkāe Wënnam tūudmā pugē, la bāmb na n keoo-f lame. (Karem 1 Piyer 5,1-4) T-nd sēn yet rūndā-rūndā tī "f yals b boolgā pugē wā", pīnd zamaanē dāmbā rag n yetame tī "f gād f tuumdā". A Sagl Wesley gulsa yun-noog sēn sagend t-nd tī d maan sīd ne Wënnam boolgā t-nd vumā pugā.

Mam gāda m tuumde, mam waoogda Kiris, Bāmb k-o maam b biigā, n na n fāag mam sugā t'a t-e n paam arzāna.

Mam tumda zamaan-kāngā yīnga, n na n pids m boolgā, Bī mam pāngā fāa maan mam soaalā raabo.

S-ng maam tī m gū la m puvse, la m kīs sīd ne yāmba,

Mam sā n ka maan sīda, mam kusa m soaalā,,

Kogl-y maam neere, tī m t-e n zīnd yāmb taoore,

Bala, mam segenda m meng n na n togs-y fāa, Zu-soaba.

6. Sak f naabā. Sēn deng b sēn na n yāk a Zozoe t'a lvi Wënnam tāb-biisā taoor n kēng zabrē wā, a yeelame tī Wënnam tāb-biisā naab yaa a yembr bala. La ka a a Zozoe n yaa na-kāng ye. (Karem Zozoe 5.13-15). Ra yīm tuumdā soab ye. Yaa Kiris Wënd doogo, ka fo Wënd doog ye. Zabrā yaa bāmb n zabde, ka foom ye. Yaa Wënnam n baood b nebā, ka foom ye. Ziirā yaa bāmb ziiri, ka fo ziir ye. A ūstiiv Fray gulsa yun-kāngā:

Mam basa m meng saasē tāb-biis naabā nugē,

La mam wëndame tī m na n tūu bāmb n tāag wakat ning dūniyā sēn na n wa lebg bāmb soolem.

[Da yū-y rāa
n tig ye, y-w
sāamda ned.
La bī y tig r
Sug-s-ng
Efeez rāmb
5.18]

Gulsg zīga

6. Sak f naabā. Sēn deng b sēn na n yāk a Zozoe t'a lui Wēnnaam tīb-biisā taoor n kēng zabrē wā, a yeelame ti Wēnnaam tīb-biisā naab yaa a yembr bala. La ka a a Zozoe n yaa na-kāng ye. (Karem Zozoe 5.13-15). Ra yīm tuumdā soab ye. Yaa Kiris Wēnd doogo, ka fo Wēnd doog ye. Zabrā yaa bāmb n zabde, ka foom ye. Yaa Wēnnaam n baood b nebā, ka foom ye. Ziirā yaa bāmb ziiri, ka fo ziir ye. A ūstiiv Fray gulsa yūn-kāngā:

Mam basa m meng saasē tīb-biis naabā nugē,

La mam wēendame ti m na n tūu bāmb n tāag wakat ning dūniyā sēn na n wa lebg bāmb soolem.

7. Nong a Zezi ne nonglem sūd-sūda. Yuumd sā n loog t'a to wa, fo maanda a wān n t-og n yals kānkāe tuumdā puga. Fo maanda a wān ti būmb ra wa sāam fo tuumdā? Leokr mam sēn t-e n k- foom, yaa ti f nong a Zezi daar fāa. Nong bāmb zī-sobd wakate, n yud fo sēn da nong bām yibeoogē wā, la f nong bāmb yibeoog n yud fo sēn da nong bāmb sēn deng fo sēn na n kē gāagā.

*Yaolemb būmbu,
Pa ne a Zezi,
Zīnd ne f pagā,
Zīnd da-pikā tēngre,
Pa tuum-kasengā pugē.*

Zāms woto ne pu-tēere:

Bt fo tall b-n-s-ng ning b sēn da k-foomā ne Sug-s-ng pāng ninga sēn be t-nd pusē wā (2 Timoti 1.14).

Zāmsgā koe-kasenga:

T-nd tog n maana sūda, ne boolg ninga Wēnnaam sēn bool t-ndā d vumā pugā.

Fo leokre:

" A Poll t-og n bilga a boolgā rīmā sēn ka Kiris tēedā gom-dulg a yembr pugē. La sā n yaa ne foom, fo t-e n bilga fo boolgā tēedbā ne sēn ka-b tēedbā taoor bt?

" Segl karen-saam-dāmb nug tikr koe-moonego, n put koe-kāensā ne kom-bus nins sēn be Wēnnaam tuumdā pugē wā.

Bark sid-sida

Karem: 2 Kibay 16.9, Luk 1.28-30

Wënnaam tuumdā puga, būmb ka sēn yaa s-ma n yud f sēn paam Wënnaam barkā ye. Tēebd nins fāa sēn paam dogem-paalgā bee Wënnaam barkā puga, la neb me n be ti yaa wa b paama bark sēn yaa toor zānga. Yaa neb nins sēn paam bark sēn welg toorā la Wënnaam dik n maan b tuum teedo, sēn na yul n pids b raabā zamaan nins b sēn be wā pugē. La ned maan-da a wān n t-og n paam bark sēn welg toorā?

Wënnaam gilgda dūniyā, n baood ned "sēn dat bāmb ne a sūurā fāa". Wënnaam kēnda zī-zārsē n baood ned tēn-tuud a woto sēn yaa nin-tirga, n na n wilg b pāngā ne rao-kāng wall pug-kānga. (Lebs n karem 2 Kibay 16.9).

Wënnaam sebrā yetame t'a Zezi roga "t-og yembd pugē" (Karem Galat dāmba 4.4). A Maari wakatē wā ne sēn yaa zamaan ning fāa, Wënnaam baoo ned sēn na n yu b tuum teogo, ti b t-e n tūnug be n pids b raabā zamaan-kāng yīnga. Wakatā sēn wa n ta ti Wënnaam biigā na n wa dūniyā zugā, Wënnaam gesa dūniyā zugu, n na n bao tuumd teoog ninga bāmb sēn na n zēk n ning a zug barka, n tūnug yēnda n maan b raabo. La yaa a Maari sēn yaa pug-sad sēn nan ka mi raoā n ta bāmb yam.

Yaa b-e la a Maari rag n tar ti noom Wënnaam sūuri? Yaa a wān ti yaa pug-sad sēn be tēn-bil pugē la Wënnaam k- tuumkaseng a woto? T-nd sā n t-og n bāng būmb ning sēn dag n be a Maari sūurē pugē ti Wënnaam yākā n boolā ti ned sēn paam bark sid-sida, rēnd t-nd me t-e n paama bark sēn welg toore, ti Wënnaam tall t-nd n pids b raabā t-nd zamaanā puga.

La d segd n bāngame ti ka a Maari la d waoogd ye. "Wënnaam ka tūusd neb ye. La buud fāa svka, ned ninga sēn zoetā bāmb la sēn maand tirga, yē soab tata bāmb yam. (tuuma 10.34, 35) A Maari meng rag n miime t'a rata Fāagda. Bala ye yeelame yaa: "Mam sugā paama sū-nooga, Wënnaam mam fāagda yīnga" (Luk 1.47). La baosgo, t-nd waoogda a Maari ti bala, yē yaa mamsg sēn wilgd ned sēn tat Wënnaam yam.

N i n - s - n g
paamda Zu-
soabā barka.
Y e l - b ū n a
12.2]

T-nd me tog n yu woto. Dē, t-nd me paamda Wēnnaam barkā, n yī bāmb tumd teoog tī b maan b raabā t-nd zamaanā puga. B-e la a Maari tar a sūūrē wā t'a t-og n paam Wēnnaam barkā?

1. Sūūr sēn yaa yulemde. (Karem Luke 1.27). A Maari rag n yaa pug-sad sēn da tar baooda. Yē rag n nonga rao a yembr yuur sēn boond t'a Zozefo. Yē ra nonga a Zozefo, la a rag n nonga Wēnnaam n yūda, n maood tī yī yulemd Wēnnaam taoore. (Karem Matiye 5.8). Yā rag n yāka yam n na n yī waoogr laag Wēnnaam yīnga. (Karem 2 Timoti 2,21). Baa fo vumā sēn yī to-to wakat sēn looge, sēn sing ne rūndā, fo t-e n vumda ne sūūr sēn yaa yulemd Wēnnaam taoore, n deeg bāmb barkā. (Karem Ezayi 1.18).

2. Sūūr sēn ka rabeem. A Maari rika a mengā zāng n k- Wēnnaam, n ka gelgd būmb niga sēn t-e n wa paam yēnda wā ye. Malekā sēn wa n gom ne a Maari wā, a bānga būmb ning sēn pugde. La yē leoka woto n ka sām̄b ye: "Mam yaa Zusabā tum-tumd-poaka. Bī y kit t'a yī woto ne maam. (Luk 1.38). A Maari rag n ka gelgd a meng wa a Zozef pug-sad ye. A gelga a meng wa Zu-soabā tum-tum-poaka. Yē rag n miime t'a Zozef ka na n sak n tē tī yaa sūd ye. Yē gēnega a yām-yakrā ne a waoogrā. Yē rag n dat n dika būmb yē sēn nand n yūda, n k- Zu-soabā. Fo na n sak n dika būmb nins fo sēn nand n yūdā n k- Wēnnaam sīda?

3. Sūūr sēn pid ne tēebo. Tēeb ning a Maari sēn dag n tarā yaa tēeb sēn yaa vēenega, hal tī ba a sēn wa n na n kēng a Elizabet nengē n tī puv̄sā wā, a Elizabet pēga yēnda a tēebā yīnga. (Karem Luk 1.45). A Maari tēebā rag n yaa tēeb sēn wit wa bugum, hal t'a tē tī b-n-kaseng sēn zī n maan ninsaal vumā pugē n wate. B nan zī n yā pug-sad sēn nan ka mi rao sēn dīk pug n dog biig ye, la a Maari maana tēeb ne b-n-kānga. Wēnnaam data pagb bī raop sēn na n tē tī būmb sēn zī n maan n wate. Wēnd doogā zī n pids b sēn boond-a soab tī tum-kasenga ye. La Wēnnaam ket n baooda ned sēn na n yeel tī n-ye, la a tē.

4. Sūūr sēn waoogd Wēnnaam. Wēnnaam sēn yeel a Maari tī b na n maana b-n-bānd a vumā pugē wā, a Maari yeela Wēnnaam tī b pids a sūūrā ne a noorā ne waoogre. A Maari goamā yaa pēgr la waoogr yun-noog Wēnnaam yīnga. (Karem Luk 1.46-55). Yuum a wān sēn looge, Sug-s-ng rag n pēdgda dūniyā gill Wēnd dotā fāa tī b kē waoogr buud a to pugē. Sak tī f sūūrā waoog Wēnnaam wakat fāa. (Karem Yun-s-ng 96).

5. Sūūr sēn pid ne Wēnnaam goamā. A Maari yullā yaa Wēnnaam goamā la a rik n maan tī lebg Wēnnaam waoogr yulle. Yullā puga, d yāta goam sēn yit Singr sebrā puga, 1 Sāmwell sebrā puga, ne Yun-s-mya la Ezayi sebrā puse. Rat n yeela vēenega, t'a Maari rag n mii Gulsem-s-myā. Wēnnaam baooda neb sēn mi la b sakd bāmb goamā. (Karem Zozoe1.8, 2 Timoti 3.16, 17).

Gulsg zūga

6. Sūur sēn tar tēeb pidsg gūudum. A Maari rag n ka buud waoogr ning a sēn na n kong a buudā sukā ye. Yē rag n dat n tuka tēeb sore, zamaan nins sēn wat yē poorē wā yinga. A Maari wakatē nebā rag n ka wumd yē sēn maandā v-or ye. La ne rē fāa zamaan nins fāa sēn pugl-bā neb pēg-a lame. Yē rag n tara tēeb pidsg gūudum, n mlē ti zamaan nins sēn wat-bā neb na n boola yēnda ti pag sēn paam Wēnnaam barkā. (Karem Luk 1.48). Rūndā me, Wēnnaam baooda neb sēn na n bas b waoogrā la b sak a Zezi Kiris ne b sūurā fāa, n maan būmb sēn t-e n wa naf zamaan nins sēn wat bāmb poorā.

7. Sūur sēn tar sik-m-menga. Masā, d na n zvug n taa yuum pis-tā loogr zugē, a Maari kibarā puga. A Zezi sunga b tuumdā ne yī-kāadem Kana tēngā puga. Divē sēn wa n paoogā, a Maari moona koe-kaseng ned sēn nan ka moone. Yē goma ne tum-tum-pogs koeg-koeg bal n yeel-b yaa: "Bāmb sēn yeel yāmb ti y maan būmb ninga fāa, bi y maane" (Zā 2.5).

Zāms woto ne pu-tēere:

Ti b-e, Zu-soabā nif geta zūgā fāa, n dat n s-ng neb nins fāa sēn dat Wēnnaam ne b sūyā fāa wā. (2 Kibay 16.9).

Zāmsgā koe-kasenga:

Wēnnaam gilgda dūniyā n baood ned bāmb sēn na n zēke, n tall-a maan tuum teoog n pids b raabā zamaanā puga. Ned ning Wēnnaam sēn baoodā tog n yu ned sēn sakd bāmba, la sēn tar a Maari sū-s-ngā buudu.

Fo leokre:

"Fo baoodame ti paam sūur a woto buud bi?"

"B-e la Wēnnaam yeel foom ti f maane?"

"Bāmb sēn yeel yāmb ti y maan būmb ninga fāa, bi y maane" (Zā 2.5).

Ned sēn ta Wēnnaam yam

Karem 1 Samwell 13.14

A Daviid dag n yaa ned sēn tara yel sēn ka zemse, la ne rē fāa yē wa n lebga Israyell naaba. La sēn yud fāa, baa yē sēn maan yel-wēn-kasems a vumā pugē wā, b rag n yetame t'a yaa "ned sēn ta Wēnnaam yam". La yaa b-e ti b k- ned a woto waoogr-kānga?

Sok-kāngā leokr bee lagem-n-taar ning a Daviid sēn vigl yē ne Wēnnaam sukā. Wēnnaam no-rēes a Natā sēn wa n togs a Daviid a beegrā zugē, a Daviid reega a kongrā. Yē rag n yēesda a na n wa kong lagem-n-taar ning yē sēn dag n tar ne Wēnnaam hal a yāadem wakatā. (Karem Yun-s-ng 51.11). A Daviid rag n bāngame ti yē kong a yi-kāadmā puga, a zakā puga, t'a kong a ne a zoa wā la a buudā, la sēn yud fāa, a beega ne Wēnnaam. (Karem Yun-s-ng 51.4).

A Daviid ra leb n baoodame ti paam lagem-n-taar sūd-sūd ne Wēnnaam. Yē tēega wakat ning a sēn dag n yaa pe-kum n maand nonglem yul Wēnnaam yīngā. Yaa b-n-kāng n k-t a Daviid raodo. Yē vumā puga, a rag n maanda maand Wēnnaam yīngā. Yun-s-myā suka, wusg wilgda lagem-n-taar ning sēn dag n be yē ne a arzān Ba wā sukā. A Daviid sēn wa n gūud a dūni zug ba wā piisā, yē rag n tara taoor soab yalē, bala yē ra tara sūur sēn ka yīmd a zaamē, la sēn waoogd Wēnnaam. "Bāmb yāka bāmb tumtumd a Daviid n yiis yēnda piis yāg zīgē...n tallā t'a wa guul a Zakoob yagensā sēn yaa bāmb neba, la Israyell sēn yaa bāmb puurā. La a Daviid guula bāmb ne pu-peelem, la yē nus talla bāmb ne yēesem" (Yun-s-ng 78,70-72).

1. A Daviid rag n k-ta a kūunā ne sik-m-menga. (Karem Yun-s-ng 51.17). T-nd tog n bāngame ti yaa Wēnnaam bal la d tog n teege. A Zezi rag n yeta b karen-biisā woto: "Yāmb ka t-e n maan būmb baa fi ti ka ne maam ye" (Zā 15.5). Kiris sugā pāng sā n ka be t-nd pugē, t-nd ka t-e n maan būmb baa fi vum sēn ka setā yīng ye. Ned sā wilg a kongr Zu-soabā taoore, b k-t-a-la pān-kaseng bāmb tumdmā yīngā. T-nd tog n kosa Wēnnaam ti b k- t-nd sūur sēn tar sik-m-menga, la sēn maand yur t-nd yel-wēnā yīngā, la kusgā sēn be dūniyā pugē wā yīngā.

Mam ka na n
dik zaalem
būmb n maan
naoong Zu-
soabā yīng
re.

2 Samwell
24.24]

Ned sā wilg a kongr Zu-soabā taoore, b k-t-a-la pān-kaseng bāmb tuum-dā yīnga. T-nd tog n kosa Wēnnaam tī b k- t-nd sūur sēn tar sik-m-menga, la sēn maand yur t-nd yel-wēnā yīnga, la kusgā sēn be dūniyā pugē wā yīnga.

**

Actes 13:22]

2. A Daviid kūunā rag yaa kūun sēn tar y-od wusgo. D sā n na n dik mamsgo, a Daviid gāandaadā sēn gēneg b y-or n tī yāk koom Betlehem bulgē wā n wa k--a wā, a ka yū koomā ye. A ruk-a lame n daage, tī yī kūun Zu-soabā yīnga. (Karem 1 Kibay 11.15-19; 2 Samwell 23.15-17). Koomā rag n yaa būmb sēn tar y-od wusgo, bala a rag n ka be woto ye. A leb n yaa kūun b sēn kēng bēbā tēngē n tī bao n wa n na n k- a Daviide. La ka koomā la a Daviid rag n ka rat ye. Koomā me leb n yaa kūun yē gāndaadā sēn wa n k--a. Rēnd a rag n tara noor tī yū-a. La yaa zī-kāng la t-nd sud ne a Daviid pu-peelmā. Būmb ninga yē sēn dag n tar noor tī sooge, la a sēn dag n date, la sēn dag n tar y-od ne-a wā, a yāka yam tī raag-a tēng tī yī kūun Zu-soabā yīnga. A Daviid ka k- kūun sēn ka tar y-od ye. Yaa būmb sēn sud rag n yaa s-ma, la sēn tar y-od ne yē menga la a ruk n k- Wēnnaam.

D leb n yāta b-n-kāng 2 Samwell 24. A Daviid kusa Wēnnaam t-ogā, yē sēn s-d nebā yīnga. Wēnnaam dag n datame tī Israyell nebā tē bāmba la b ra ges bāmb tāb-biisā s-orā sēn ta-to-to ye. A Daviid sēn kus n maan s-adgā yīnga, Wēnnaam kitame tī toog paam Israyell nebā.

Wa raasenkamā, a Daviid sēn kongā bala, a teka yam n kos sugri. La yē maana sugr kosg maoong n na n k- Zu-soabā. Yē rag n dat n da a Aravna zēgā n me tēn-kugr beenē. Sēn yaa rīmā n kosā, a Aravna rīka a zēgā n k- rīmā zaalem. La a Daviid yeela yēnda yaa: << Ayo, mam na n daa bāmb fo nengē. Mam ka na n dik zaalem būmb n maan maoong Zu-soabā yīng ye.>> 2 Samwell 24.24

A Daviid rag n kongā ne būmb wusgo, la ne rē fāa, b ra ket n yetame t'a ya ned sēn tat Wēnnaam yam. (Karem Tuuma 13.22). La d t-e n yeelame tī daarninga yaa a sēn dik a meng n k- Wēnnaam, n maan maoong sēn tar y-od n k- Wēnnaamā yīnga. Fo sēn yaa Wēnnaam tumtumdā, fo boolgā yaa kaseng n yud a Daviid dēndā, baa ne yē sēn yaa rīmā. Ka ne fo meng n yāk yam n na n yī koe-noogā moaanda, wa ned sēn yākd yam t'a na n lebga bu-kaood wall tuum-mitā ye. Fo yaa Wēnnaam tumtumd hakuka, tī ka tū ne fo meng yam-yākr ye. B yāka foom. Fo sēn paam waoogr a woto wā yīnga, fo tog n nonga Wēnnaam la f sak bāmba, la f maan maoong n k- bāmba

Fo yaa Wënnam tumtumdb hakuka, ti ka tū ne fo meng yam-yākr ye. B yāka foom. Fo sēn paam waoogr a woto wā yīnga, fo tog n nonga Wënnam la f sak bāmba, la f maan maoong n k- bāmba.

Fo sēn k-t Wënnam kūun ninga yaa wān-wāna? Fo k-ta bāmb kūun sēn tar y-od bi? Fo t-ogrā wall f tumdbā sēn ka kēngd taorā bee ne fo kūunā s-mblem sēn ya-a soaba. Koe-moaand sēn pa yēeseng segenda koe-moonegā ne kuungo, la koe-moaand sēn yaa yēeseng segenda a sugā ne puvsgo, la a segenda a koe-moonegā ne zāmsgo. "La ne būmb fāa, t-nd maanda sēn zems Wënnam tumtumdbā ne sū-mar wusg namsg pugē, la tood pusē, la pābre, la bi-bees roog k-om, la tēn-dāmbgo, la tuuma, la g-eem sēn ka be, la kom. T-nd maanda ne pu-peelem, la ne bāngre, la ne sū-maasem sēn yaa wusgo, la ne neerlem, la ne Sug-s-ngo, la ne nonglem sīda. (2Korēnt dāmba 6.4-6). Kūun-kaseng t-nd sēn t-e n k- Wënnam, yaa ti tall neb nins sēn paam fāagrā n wa bāmb nengē. A Poll dag n baooda ne a sūur fāa ti wa ne buud toay-toay Kiris nengē. Yaa neb nins sēn da kUSD bāmba pīnda, la sēn paam fāagr koe-noogā maasem yīng masā wā. Yē gesame ti kūun ning buudā sēn tall n wa wā taa Wënnam yam. (Karem Rom dāmba 15.16).

Koe-moonegā ka tumdb bal ye. A yaa waoogr būmb me.

Ned sā n paam ti Wënnam yeel-a t'a yaa ned sēn ta bāmb yam, y-wā yaa zu-noog menga. La yilē ti b t-og n yeel foom woto, rēndame ti fo reng n dik f mengā zāng n k- bāmba. B sēn yāk foom n k-f waoogr koe-noogā tumdb yīngā, mam wēeda foom kāntuga, ti f ra rik būmb sēn ka tar y-od wusg n k- Wënnam ye. Raag būmb ning fo sēn nand ne f sūurā fāa wā bāmb taoore, fo sēn paam yulgr Sug-s-ng pugē wā yīnga.

Gulsg zīga

Zāms woto ne pu-tēere:

Mam ka na n dik zaalem būmb n
maan maoong Zu-soabā yīng ye. (2
Samwell 24.24).

Zāmsgā koe-kasenga:

T-nd sā n dat n yī neb sēn tat
Wēnnaam yam, d tog n dika d būmb
sēn tar y-od wusg n k- Wēnnaam ne
yamleoogo, ti waoogr bānde.

Fo leokre:

" Fo yāka yam n dat n yī ned sēn ta
Wēnnaam yam bi?

" B-n-s-ng a b-e buud la fo na n daag
Zu-soabā taoor ti yī kūuni?

Vum sēn welg toore

Karem: Zeremi 15.19; Rom dāmba 1.1; Galat dāmba 2.20

Koe-moond-kaseng a yembr n dag n moon koεεg neb kuung taoore, ti neb wusg kos sugr badaare. La koe-moonegā poore, lekoll biblik karen-biig a yembr kolga koe-moaandā n yeel yaa: "Mam sā n da t-e, m k-ta m sēn tarā fāa, sēn na yul n t-og n moon koεεgā wa yāmba!" La koe-moaandā gesa yēnda n leokā yaa: "Kell n yaa woto bal la mam me sēn maan n t-og n yul m sēn ya-a soabā."

Fo rat n loee noor wakat ning neb a taabā sēn maand tigrā bi? Fo rat n yikda pīnda, la f kēed gāad zīgā sēn wat n zvugā, la f rikd weer wusg n puvsdē, la f tumd wusgo, sēn na yulē ti Wēnnaam yuur paam waoogr fo vumā la f tumdā pugē bi? A Āari Wadsworf L-ngfelo gulsa woto:

Tāens nins nin-kasemsā sēn gūudā,
Nasaar-sulg ka tat be ye;
La nebā sēn wat n g-e wā,
Rē ti bāmb bee tāensā zut n namsdē.

1. Fo sā n dat ti f vumā welg toore, fo tog n deng n welga ne yel-wēnā, la f tū Wēnnaam n maan bāmb daabā. Sug-s-ng sā n wilg t-nd ti t-nd tagsg-kānga wall d gom-kānga bi d tuum-kāngā paoogda Zu-soabā yuure, d segd n vēneg n togsa d yel-wēnā tao-tao, la d tek yam n kos sugri. (Karem 1 Zā 1.9). A Bill Brayit k-o zāmsg vers-kāngā zugu. La a puda a zāmsgā yuur ti "Sug-s-ng vuusem". T-nd sēn togsd d yel-wēnā wakate, t-nd vuusmā yitame. Gerk buudā goam pugē, yel-wēnā togsgā rat n yeelame ti sakre, wall paam tagsg a yembre. T-nd sā n paam tagsg a yembr ne Wēnnaam t-nd yel-wēnā wεngē n yeel ti t-nd a tēedbā, yel-wēnā tar zīg t-nd vumā puga, la d wēnemd n bas yel-wēn-kāense, Wēnnaam kāabame ti b na n peka t-nd zānga. La Wēnnaam sā n wa kāab t-nd b sugrā ti t-nd kos bāmb ti b pid t-nd ne b Sugā, t-nd vuusmā lebame.

T-nd sā n
vēneg n togs
t-nd yel-wēnā,
bāmb yaa sud
la turga, ti k-
t-nd sugr yel-
wēnā yīnga, la
b pek t-nd n
yiis t-nd
tuum-wēnsā
fāa 1 Zā 1.9]

Woto, tond na n paama lagem-n-taar sēn ka sāmnd ne Zu-soabā. Mam maana "Sug-s-ng vuusmā yvum ka teka. Mam mi n maan-a-la naoor wusg daar a yembr pugē, wakat ning fāa Sug-s-ng sēn vēnegd maam tī yel-wēn n be mam vumā pugē wā.

2. T-nd tog n maana gūusgu, n vumnd nekr pugā. Baa neb a tāabā tēeb sēn ya-a soaba, fo sugā ket n t-e n yū yēeseng Wēnnaam yīnga. La fo sā n dat n paam nekr fo vumā pugā, būmb kēer la fo tog n maane.

Yvum koabg sēn looge, Gall tēngā pugē, a Evan Robtēr wilga būmb nins t-nd sēn tog n maan n paam nekrā, la b-n-kāens ket n bee rūndā me:

" T-nd tog n zāaga d mens ne būmb nins fāa sēn kēed ne yel-wēnā

" T-nd tog n basa zems-n-taar sēn ka s-ma, la d bao pu-peelem

" T-nd tog n saka Sug-s-ng sēn yet t-ndā

" T-nd tog n vēneg n togsa d yel-wēnā Kiris ne nebā fāa taoore

3. D tog n sakame tī d ka zemse, la d fees d mens tuumdā pugē, t'a na n s-nga t-nd tī d t-og n vumnd Wēnnaam sakrā pugā. Sēn sung yvum ka tek n tāag rūndā, mam segda m zoa tuumdā wēngē, kiuug fāa naoor a yiibu. La t-nd sā n seg taab fāa, tond sokda taab sokds kēere, tī ned fāa t-e n bāng a to tēeb sēn be zīg ninga, Kiris tūudmā pugē. La sok-kāens kēeda ne koe-mooneg nins a Sagl Swindl sēn moone, bāng tī m ka zemsā wēngē. Sokdsā la woto: T-nd sēn yā taab nindaarē wā teka...

" Fo paam weer daar fāa n seg Zu-soabā bī?

" Fo kēesa f meng ligd yel sēn ka tūud soay wēngē bī?

" Fo zīnda ne pag n maan sēn ka zemse, wall tī neb a taab tagsdē tī ka zemse?

" Fo baoō yoob seb wall yoob fīlem-dāmb n na n ges bī?

" Fo tēedame tī f kādāmā vum lebga s-ma bī yooko?

" Fo maana sīd ne Wēnnaam sēn bool foo tī f yī koe-moaandā bī?

" Fo yaga ziri bī?

[La yāmb sēn maand būmb ninga fāa, sā n yaa goam wall tuumde, bī y maan fāa ne Zu-soab a Zezi yvure, la y p u v s Wēnnaam sēn yaa t-nd Ba wā bark Kiris m a a s e m yīnga. Kolos rāmba 3.17]

Mam yeta foom ti f mao m paam ned sēn togsd foom sīda, wall y maan sull a woto buud n sagend taab n paasd taab raodo.

4. Minung sēn yaa s-ma n yūda, yaa ti bao weer daar fāa, n zīnd ne Zu-soabā. A Stefen Olford tēegda t-nd woto: << Ka t-og minim yell ye. Yaa būmb sēn zemse>>. A Olford yetame ti wakat ning t-nd sēn n dīk weer n puvsd Zu-soabā la d karemd bāmb goamā, bi d paam yel-manesem-kāensā sēn yaa kaset ti t-nd welga toorā, daar fāa:

" Mam sugā tog n pida ne Wēnnaam goamā. (Karem Kolos rāmba 3.16).

" Sug-s-ng tog n sooga mam tuvmā (Karem Efēez rāmba 5.18)

" Mam daabā tog n zemsā ne Wēnnaam ziirā. (Karem Kolos rāmba 3.17).

Mam kota foo ti f yāk yam dūndā n vumd vum sēn welg toor a Zezi yīnga, koe-noogā yīnga, fo zakā rāmb yīnga, la fo boolgā yīnga. Mam sēn wa n karemd a sebr ning b sēn t-e n legb ne moor ti <<Mam maoodame n na n ta bāmb zīgā sēn yaa yīngrā>>, yvum-saar kiuug rasem a yopoe wā daare, a Oswald Sāmberz sēn yaa sebrā gulsdā yeela beenē woto: <<Wēnnaam zēkda t-nd bilf-bilf n tāag zīg ninga. La yaa beenē la vumā toadga. La sēn sung ne zī-kānga, t-nd tēebā t-e n maagame n ka leb n tar y-odo, wall d lebg yēeseng Wēnnaam ziirā yīnga --- Mam maoodame n na n ta bāmb zīgā sēn yaa yīngrā.

Gulsg zīiga

Zāms woto ne pu-tēere:

Mam sā n vi, ka maam yes ye. Yaa
 Kiris n vi mam pugē, La vum ning
 mam sēn vi ka masā wā, mam vu
 Wēnnaam biigā tēeb yīnga, bāmb
 sēn nong maam n k- bāmb meng
 mam yīngā yīnga. (Galat dāmba
 2.20).

Zāmsgā koe-kasenga:

T-nd tog n welga ne yel-wēnā, la d
 tū Wēnnaam n maan bāmb daabā.

Fo leokre:

" Fo vēneg n togsa Wēnnaam yel-
 wēn nins fo sēn mi ti f maaname
 wā bī?

" Fo tara zoa sēn togsd foo sīd bī?

" Fo na n yāka yam n vumd vum
 sēn welg toor bī?

Sugā gūudum

Karem Yel-būna 22.4; Mise 6.8; Tuoma 20.8; 1 Piyēer 5.5, 6
Daar a yembre, a Hudson Taylor sēn yaa Sun tēng misiyoneerā, b
yikame n na n wilg a sēn yaa ned ninga. La sēn dikā koegā yeela
woto: "T-nd sāan-kasengā", la a Taylor yikame n yeele: <<M zo-
rāmba, mam yaa tumtumd sēn tumd Zu-soben-kaseng yīnga>>

A Āndrey Muray yaa Wēnnaam sebrā karen-saam-kaseng a yem-
bre. Yē gulsa seb wusgo, la yē sebr fāa pugē, sugā rub n be be. Yē
sebr ning sēn gomdā sik-m-meng yellā pugē, a Murray yeelame ti
sik-m-meng yaa yel-manesem-s-myā fāa ma. Gūudum sēn yaa
kaseng t-nd sugā yīng n yud yaa sik-m-menga.

Ti pelg f pug ne neb a taabā yaa s-ma, la būmb sēn yaa gūudum
t-nd susā yīnga, yaa t-nd sēn na n sik d mens Wēnnaam taoor ne
yamleoogo. T-nd tog n sulga bāmb taoor ne sūur sēn dat s-ngre,
la d bāng ti yaa bāmb bal la t-nd teeg yā. Ka Wēnnaam tumdā
pugē bal la t-nd tog n sulg d mens ye. A yaa yel-manesem sēn yaa
s-ma t-nd vumā pugē. (Karem Yun-s-ng 51.17).

1. Bi d sik d mens daar fāa Wēnnaam taoore. Yānd sā n paam
t-ndo, nebā maanda wa b tara Sug-s-ng pidbu, la sik-m-meng fo
taoore. La Wēnnaam goamā yeta t-nd ti ned sā n wukd a menga,
a luus n kolge. La koe-kāngā yaa sida: Sor ning sēn dabd Sugā yel
zīgē wā sungda ne sik-m-menga. (Karem Yel-būna 16.18). A Zezi
kāaba keoor neb nins sēn sikd b mens Zu-soabā taoorā yīnga:
<<Bark bee sik-m-mens rāmbā zutu, ti b-e, arzān soolem yaa
bāmb dēnda>> (Matiye 5.3). Sik-m-meng soab yaa ned sēn mi ti
yaa Wēnnaam n so a vumā.

Bāng-y būmb a yembre. T-nd ka tog n puv n kos Wēnnaam ti b
kut ti t-nd lebg sik-m-mens rāmb ye. Bala, a t-e n waa ne yelle.
T-nd tog n

[Zu-soabā sēn fāag maam ne gigma la kata wā, b na n fāaga
maam ne Filisti nin-kāngā me. 1Samwell 17.37]

yāka yam ti yī sik-m-mens rāmba. (Karem Zak 4,6-10).

Maoong sēn
n o o m
Wēnnaam yaa
sik-m-meng
yam. Mam
Wēnnaam,
yāmb ka
paoogd sik-m-
meng yam ne
sū-sāoong ye.
Y i n - s - n g
51.19]

2. Paam kibar a yembr ne Wēnnaam. Mam yeta yāmba: Yāmb vumā puga, Golyat-rāmb n gūud yāmba. Golyat n be fo sēn tog n wa sege. Golyat-kāng rat n sāama foo nebā taoore. B-e la fo na n teeg n zab ne-a badaar n paam t-ogre?

Bi-bug a Daviid yeela rīm a Sayull būmb nins sēn kut tī yē miē t'a na n t-oga a Golyatā: << Zu-soabā sēn fāag maam ne gigma la kata wā, b na n fāaga maam ne Filisti nin-kāngā me. (1Samwell 17.37). Woto ka bi-bulem wuk-mēng ye. Yaa pel-kegeng sēn yēbg t-ogr a taab sēn zīnd wakat sēn loog zugu. Wakat sēn looge, a Daviid rag n paama t-ogr ne Wēnnaam. Yaa rē n so t'a sūur dag n keem daar ning a sēn da tog n zab nebā nifē wā. Fo sā n t-og n ku ratem-wēngā la ka-tēebā tī nifr ka yā foo, fo sūur keemame tī f na n t-oga f Golyatā nebā fāa nifē.

3. Bāng fo sēn yaa ned ning a Zezi Kiris puga. Dūniyā ned sēn wukd a menga, ne Kiris tēed sūur sēn keem t'a mi a sēn yaa ned ning Kiris pugē ka a yembr ye. Wēnnaam tumtumdb kēer t-nd sēn ne tī b wukd b mensā, b sūyā ka keem ye. Bilgr t-nd sēn t-e n k-, yaa tī b ka wumd ziir ning t-nd sēn tar a Zezi Kiris pugē wā ye. Kiris pugē, t-nd yaa Wēnnaam turlmā. T-nd sēn be Kiris pugē wā yīnga, t-nd yaa Wēnnaam kamba. T-nd sēn be Kiris pugē wā yīnga, t-nd yaa bāmb kaset rāmba. (Karem 2 Korēnt dāmba 5.17-21, Efēez rāmba 4.1-3, Filip rāmba 1.11). T-nd tog n yeelga sik-m-meng, la d kēn wa neb sēn mi b ya-b rāmba, Kiris pugē. Rat n yeelame tī t-nd tog n wēnega a Zezi. T-nd tog n sika d mense, wa bāmb sēn yaa sik-m-meng soabā. (Karem Filip rāmba 2.5-11).

4. Wēnnaam soolmā yaa sik-m-mens rāmbā rēnda. A Zezi yee-lame tī sū-maasem dāmba na n sooga dūniyā. (Karem Matiye 5.5). Sū-maasem soab ka pān-komsem soab ye. Yaa ned sēn t-e a pāngā. Pān-komsem soab miime t'a ka tar a meng pāng ye. A pāng fāa bee Wēnnaam pugē. Bī woto yī yāmb puvsgo

Gulsg zīiga

<<Tī b-e, t-nd ka tar pāng sēn na n t-og zama-kasen-kāngā sēn wat n na n zab ne t-ndā ye. T-nd ka mi d sēn na n maan būmb ninga ye. T-nd geta yāmb bala>> (2 Kibay 20.12). Wa a Filip Brooks sēn yeelā: Da wa maan f tuumdā yaal-yaale, n tē ti f na n t-og-a lame ye."

T-nd sā n wuk d mense, Wēnnaam meng na n gūda t-ndo. La t-nd sā n sik d mens bāmb taoore, t-nd sūurā na n yī kegemd nebā taoore, la wakat sā n ta, bāmb na n zēka t-ndo. T-nd sā n dat n yī taoor dāmb sēn tat Wēnnaam yam, t-nd tog n tēega woto: <<Tī b-e, Wēnnaam kusda tutaam dāmbā, la b ningda sik-m-mens rāmbā zug barka. Dē yīnga, bī y sik yāmb mens Wēnnaam sēn yaa pāng soabā taoore, tī wakat sā n ta, bāmb n zēk yāmba>> (1 Piyeēr 5.5, 6).

Zāms woto ne pv-tēere:

<<La bī yāmb fāa sak taab ne sik-m-menga; Tī b-e, Wēnnaam kusda tutaam dāmbā, la b ningda sik-m-mens rāmbā zug barka. Dē yīnga, bī y sik yāmb mens Wēnnaam sēn yaa pāng soabā taoore, tī wakat sā n ta, bāmb n zēk yāmba>> (1 Piyeēr 5.5, 6).

Zāmsgā koe-kasenga:

Bāng fo sēn yaa ned ning Kiris pugē, la f sik f meng Wēnnaam taoor daar fāa, la f kell n maan tēeb tī wakat sā n ta, bāmb na n zēk-f lame.

Fo leokre:

" B yeela zāmsgā pug tī welgr n be wuk-m-meng soaba, ne ned sūur sēn keem a sēn mi a sēn ya-a soab Kiris pugē wā suka. Tags-y b-n-kāng yelle. " Sik f meng Wēnnaam taoor daar fāa.

" Kēn Wēnnaam barkā pug ne sik-m-menga.

Reng n maan tuumdā kaanē!**Karem Efeez rāmba 5.22 - 6.4**

Wēnnaam ka bool t-nd ti d kit ti dūniyā yī bāmb neba, n yaool n bas d zakā ti wā ye. La d miime ti zags wusg pugē, sū-noog ka be, kambā ka le sakd b ba-rāmb noore, taoor dāmb kēer n be n ka leb n vī ne b pagb ye. Dē yīnga, yaa s-ma ti d reng n moon koēgā d zakā puga, n yaool n ti moon neb a taab yīnga.

Ad būmb nins t-nd sēn tog n deng n gese: 1) T-nd lagem-n-taarā ne Wēnnaam, 2) T-nd lagem-n-taarā ne d agā la d kambā, 3) Tuumd ning Wēnnaam sēn k- t-ndā. Viumā yel mi n weoogā t-nd ti d maand tuumdā lebende, la t-nd sā n ges tuumdā yell n yaool n yīm t-nd ne Wēnnaam lagem-n-taarā yelle, la d zagsā yelle, baasda wēng wakat fāa.

1. Wēnnaam boonda sūdbā ti b zakā tēeb taoor dāmba. Fo zakā rāmb tēeb yell yaa fo yelle. Sūdbā tog n nonga b pagbā, wa Kiris sēn wilg b nonglem ne b tēedbā. (Karem Efeez rāmba 5.25).

2. Foo ne Wēnnaam lagem-n-taarā poore, yaa foo ne f pagā lagem-n-taar n pugde. Wēnnaam datame ti sūdbā nong b pagbā, n k- b meng bāmb yīnga, ti tēebā t-e n bī. (Karem Efeez rāmba 5.25-28).

3. Fo tog n paama yel-manesem daar fāa, ti fo zakā vium kēng taoore. Beoog sēn vēeg fāa, fo t-e n yī sabaab ti f zakā vium yī noogo, wall toogo. Fo tog n gesa f zakā yelle, wa zē-maand sēn get a zēedā yell wakat fāa wā. Ad manesem a naas sēn na n s-ng foo ti f zakā vium yī s-ma:

" Daar fāa bī y naag taab n puuse.

" Daar fāa bī f yeel f pagā ti f nong-a lame.

" Daar fāa bī f maan būmb n s-ng-a.

" Daar fāa bī f pēg-a

Raopā, bī y
nong y pagbā
wa Kiris sēn
nong bāmb
tēedbā, n k-
bāmb meng
bāmb yīnga.
Efeez rāmba
5.25

4. Yoobā wata ne yel n yud yel-wēn a taabā. Koe-moaand sā n maan tuum-dēgdo, yellā zāagda zīiga, la a sāmnda neb wusg tēebo. T-nd yīngā yaa Sug-sng roogo. (Karem 1 Korēnt dāmba 6.19, 20). T-nd sēn yaa Kiris tēedbā, d tog n t-oga d yīngā, la d vumnd pu-peelem la waoogr puga. (Karem 1 Tesalonik rāmba 4.3-8). Masā bala, bī f yāk yam n vumnd yulemd pug Wēnnaam taoore. Bī f rik f yīngā n k- Zu-soabā tī yī tuum teoogo, tī tall n maan b raabā. (Karem 12.1, 2).

5. A Zezi yeelame tī yoobā singda sūurā puga. (Karem Matiye 15.19). Yaa sūurā pug la yulgrā zabr zabda. Sēn na yīl n t-og ratem-wēnsā, d tog n tek-b-la ne tagsg sēn waoogd Wēnnaam yuure. Yaa foom n so f tagsgā. Fo sā n tek f tagsgā, fo vumā na n tekame! (Karem Filip rāmba 4.8). Yoob singda sūurā puga. Tēeg b-n-neebe nins fāa fo sēn da maand ne f pagā, la f puus Wēnnaam bark b sēn duk-a n k- foomā yīngā. Fo t-e n talla yel-manesem kēer sēn na n s-ng foo tī foo bī f pagā ra wa maan yoob ye. Bala, yaa foom n tog n yāk yam tī me gūudum lalse, tī tuum-dēgd da wa kē f zakā pug ye.

"Yāk weer daar fāa pugē n s-s ne Zu-soabā. Tigimd f zakā rāmb tī y naagd taab n puusdē la y waoogd Wēnnaam, n tagsd bāmb goamā yelle.

"Bao zoa fo sēn kīs sud ne, wall zo-rāmb wusgo, tī y togsd taab y puse. Segd-y taab wakat-wakat n bāng taab kibare. Fo sā n tar zoa sēn ka zoet nif tī togs-f sida, la sēn t-e n sok foom sokds nins sēn be zāmsg 11 soabā pugē wā, y-wā yaa zu-noog meng-menga. Yel-manesem a woto tara y-od wusgo, fo sēn yaa taoor soabā yīngā.

"Ra sak n kē yel-golemd pugē ye. A Bili Graham sēn wa n sing a tuumdā paa-lem, a yāka yam t'a ka na n sak n zīnd mobill bī roog pug ne pag sēn yaā yem-bre, sā n ka yē pagā bala. Fo sā n yaa f yembr n tog n seg pag Wēnnaam tuumdā puga (rē ka zems meng ye), bī f lall doogā noore, la f kit tī ned yas roogā noor yīngā.

"Da lebq titaam soab ye. Tuumtumbd wusg yuur sāmame, bala bāmb wuka b mens n yeele: "Yell a woto ka t-e n paam maam ye". Mao n yī sik-m-meng soab Zu-soabā taoore. Gūus f meng makr wakate. Makr sā n wa, bī f tēeg tī Wēnnaam maana sor tī fo t-e n p-s makre. (Karem 1 Korēnt dāmba 10.12, 13).

" 7. Sug-s-ng na n s-nga foom ti f t-og n yi sūd la ba sēn maand a tuumd neere. Wēnnaam sebrā yeelame: "Raopā, bī y nong y pagbā wa Kiris sēn nong bāmb tēedbā, n k- bāmb meng bāmb yīnga." Efēez rāmba 5.25. Sā n ka Sug-s-ng pidbu, yīl n paam nonglem a woto buud ka nana ye. Yaa rē yīng t'a Poll sung raopā saglg n yeel-b ti b bao Sug-s-ng pidbā. (Karem Efēez rāmba 5.18-21).

8. Wēnnaam sebrā wilgda foom f sēn na n maan to-to n nek nonglem ning fo sēn da tar pīndā. Sā n mikame ti fo ka leb n nong f pagā wa pīndā, būmb n be fo sēn tog n maane, ti fo nonglmā leb n wid wa bugum. Baa Efēez tēedbā sēn yaa sū-mar dāmb la neb sēn nong tuumā, bāmb dag n basa b pipi nonglmā. (Karem Vēnegr 2.2-5). Ad būmb nins a Zezi sēn yeel bāmba ti b maane, b nonglmā nekr wēngē:

" Tēege. Tags f sēn na n maan to-to ti f kāadmā yī, la b ra bao ti sāmā ye. Tēeg wēneng ning fo sēn wēen f yi-kāadmā daarā. Tēeg yāmb sēn da be ne taab ti yaa noogā yelle. Tēeg fo pipi nonglmā sēn da yaa s-ma wā yelle.

" Tek yam n kos sugri. Kīt ti f nonglmā sēn maag ne f pagā lebs n vuuge. Mao n lebg n wa pipi zīgē wā. Gerik buudā goam puga, tek yam dat n yeelame ti f tek f sūurā tagsgo. Dē yīngā bī f tek f sūurā tagsgo, f kāadmā wēngē. Da leb n kelg a Sūtāan ziri goamā ye. Sak ti Wēnnaam goamā tek fo sūurā tagsgā. Tek yam n wēnemd n bas būmb nins fāa sēn t-e n sām yāmb kāadmā.

" Maan pipi tuumā. Fo sēn yā f noangā paalmā? Leb n maan dēnda yēsa. Fo talla tug puud sēn yaa neer n ti k--a bī? Fo rag n da yet-a lame ti f nong-a lame bī? Fo yamā rag n da loee ne-a bī? Lebs n sung pipi tuumā maaneg rūndā.

9. Wēnnaam yetame ti yaa ba-rāmbā n togs n wilg b kambā Wēnnaam soayā. (Karem Efēez rāmba 6.4). Fo sā n ka ges f zakā yell neere, fo tuumda ka na n kēn wa sēn segd ye. (Karem 1 Tumoti 3.4, 5; 1 Pīyēer 3.7).

Gulsg zūiga

Zāms woto ne pu-tēere:

Raopā, bi y nong y pagbā wa Kiris
sēn nong bāmb tēedbā, n k- bāmb
meng bāmb yīnga. (Efēez rāmba
5.25)

Zāmsgā koe-kasenga:

Wēnnaam yetame ti fo yi-kāadmā
ne f zakā gesg yaa fo yelle

Fo leokre:

" Sung yel-manesem a naasā sēn be
zāmsgā koe-zug a tāab soabā zīgē
wā maanego.

" Sung rūndā n me lals n kogl f
meng ne tuum-dēgdā

A Sutāan manesmā

Karem: 2 Korēnt dāmba 2.10, 11; Galat dāmba 5.16; 1 Zā 2.16, 17

Sēn deng a Ogistīnd sugrā kosgo, a rag n vu yel-wēnā puga. Daar a yembre, kom-bāoonegā reem zīgē, a wuma kamb sēn yuund n yetē: "Rik n karme, rik n karme", Dē, yē sēn sulg n ges tēnga, a yāa Wēnnaam sebr sēn dīge. La pipi verse ning yē nifrā sēn lvi a zugā rag n yaa Rom dāmba 13.14: "La bi y yeelg Zu-soab a Zezi Kirista, n da maan weer yīngā ratem-wēngā yīnga, t'a ratmā t-og ye." Segb-kāng maasem yīnga, a Ogistīnd paama rogem-paalga, n lebq Wēnnaam sebrā bāngda.

A Zezi Kiris pugē, t-nd tara būmb nins fāa sēn t-e n s-ng t-nd tī d t-og be wā sēn zabd ne t-nd la a rat n gīdg Wēnnaam daabā pidsg t-nd vumā pugē wā. T-nd sā n yals kānkāe Wēnnaam kāab-s-myā puga, la d reeg Kiris vum-paalgā, t-nd na n yu t-ogdb hakuka. (Karem 2 Piyēer 1.3, 4; Rom dāmba 8.1-4).

" Wēnnaam sebrā yetame tī t-nd zabda ne būmb a tāabo:

" B sēn boond-a soab Wēnnaam sebrā pug tī dūniya yaa būmb nins fāa sēn kUSD Wēnnaamā. T-nd ka tog n bas tī dūniyā nonglem soog t-nd ye. (Karem 1 Zā 2.15).

" B sēn boond-a soab tī yīngā yaa t-nd yalē ning sēn ka paam fāagrā, t-nd yel-wēnā yīngā sēn ka be Kiris pugē wā. Wēnnaam sebrā gulsdā nong n gomdā yīngā ne sugā zabr yelle, sēn dat n togs tī nin-kudgā ne nin-paalgā. (Karem Galat dāmba 5.16-25, Efēez rāmba 4.22-24, Kolos rāmba 3.8-14).

" Sutāanā ne a zīn-dāmbā zabda ne t-ndo. Ka zabr sēn yaa bilf ye. A baoodame tī sāam t-ndo. La a Zezi Kiris zoe n t-oga yēnda bāmb kūm da-pikā zugu! (Karem Luk 22.31, 32; Zā 10.10, Kolos rāmba 1.13, 14; 2.15).

Bi y ra nong
dūniyā, wall
būmb nins sēn
be dūniyā
pugē wā ye.
Ned sā n nong
dūniyā, Ba
nonglem ka be
yē pugē ye.] 1
Za 2 :15]

2. Sūtānā tuum ka b-n-paalse, la b leb n ka wusg me ye. A maanda sulem ning a sēn sung n maand n lubd nebā. A manesem kēer la woto:

" Ligdā nonglem. Wēnnaam tumtumdb n be n ka mi bāmb ligdi, ne Wēnnaam tuumdā ligd n bak ye. Mām sā n get b-n-kānga, mam sūūrā sāamda-me. T-nd tog n maana pu-peelem ne ligd ning b sēn k- t-nd tī d bīngā. (Karem 1 Tumoti 3.3, 6.6-11).

" Y-obā. Yīngā ratem sooga taoor dāmb kēer vum dūniyā puga. T-nd tog n vumda vum sēn yaa s-ma puga. (Karem Yel-būna 5.18-23, 1 Tesalonik rāmba 4.3-7).

" Naamā nonglem. T-nd tog n yu taoor dāmb sēn yaa tumtumdba, wa a Zezi sēn da ya-a soabā. A Zezi yeela vēenega, tī bāmb karen-biis nins sēn yaa taoor dāmbā vum segd n yu toor ne dūniyā taoor dāmbā vum. (Luk 22.24-26).

" Sū-toogo. Sū-to-ned ka t-e n kaoos Wēnnaam tuumdā pugē ye. Bala, yē sū-toogā yīnga, yē yaa wa zēnem tēedb nins sēn gūbg yē wā yīnga. (Karem Tuuma 8.22, 23; Hebre 12.13-15).

" Yel-manesem sēn ka s-ma. Neb kēer dika b mens n k- rāamā wall doargā. Kēer me yaa neb sēn pēgd neb a taaba. Kēer yaa yoobā n soog-ba, tī kēer me rubā n soog-ba. T-nd segdame n paam yam-yākr tī tadg ratmā. Yel-manesem a woto sāamda ned vum, a sāamda zaka, la a sāamda tuumdā me.

" Tagsg sēn wat ne sāoongo. Neb wusg yāadem wakate, nina yet-b-la woto: "Fo k-n tol n t-og n maan b-n-kaseng ye". Pa rē bī b yeel-ba: "Fo ka t-e n maan y-wā ye. Fo ka t-e n lebg wa tēn-tumd a zagl ye". Wēnnaam datame tī t-nd bas tagsg nins sēn boogd t-nd pāngā. (Karem Rom dāmba 12.1, 2; Efēez rāmba 4.22-24; Kolos rāmba 3.10).

" Weerā y-gneg sēn ka s-ma wā. Neb kēer t-e n tagsame tī yel-manesem-kāngā ka yooko, wa a taabā t-nd sēn zoe s-dgā ye. La a yaool n t-e n sāama yāmb yēesem, wa Sūtānā yel-manesem a taabā. (Karem Kolos rāmba 4.5).

3. Sūtānā maka a Zezi ne manesem nins a sēn mak t-ndā me. Weoogā puga, Sūtānā maka a Zezi yīngā ratem wēngē, ninā gesg wēngē, la wuk-m-mengā wēngē. (Karem Matiyē 4.1.-11). A sēn mak a Zezi to-to wā, a makda t-nd me woto. (Karem Hebre 1,17, 18; 4.15, 16). La a Zezi sēn yaa maan-kuud kasem n yaa nimbāan-zoeer soab la sūd soabā yīnga, bāmb s-ngda t-nd makr wakate. La makr nins fāa Sūtānā sēn mak a Zezi wā, b leokdame n yeele: "A gulsame". Wēnnaam biiga rika Wēnnaam goamā tī yī a zab-teoogo, la bāmb t-oga Sūtānā. Yaa woto la t-nd me segd n maane, sēn na yul n t-og makrā.

4. T-nd tog n boba Wēnnaam zab-teedā fāa. (Karem Efēez rāmba 6.10-18). T-nd sã n sak Wēnnaam la d kus bē wā, n bob tēebā zab-teedā, t-nd na n paama t-ogre. (Karem Zak 4.7).

5. T-nd ka tog n ges Sūtānā ye. D tog n gesa a Zezi! T-nd ka tog n dulg d tagsgā ne yel-wēnā ye. D tog n dulg-a-la ne turlem. Tug dēn womd biis ka baood n na n lub a vā-koeemsā ye. A tara laaft bal n womd a biisi. Bil sã n wa yita, a tusda vā-koēngā. T-nd tog n gesa nin-paalng ning Kiris sēn ning t-nd pugē wā yell t'a vumde. Yaa sid tı t-nd tara bē, la t-nd tog n gesa Zu-soabā la d kus yēnda. (Karem 2 Korēnt dāmba 2.14; 1 Pıyēer 5.8, 9).

6. Wakat-kāngā, a Zezi y-kda sēeg t-nd yīnga. Sūtānā yuur a to wā yaa "ba-biisā r-ata". La t-nd a Zezi sēn yaa t-nd koagendā s-ngda t-ndo! (Karem Hebre 2.14; 7.25; Vēnegr 12.10).

Zāms woto ne pu-tēere:

Yāmb nan ka paam makr ba a yembr
 sēn nan ka mak ninsaale ye. La
 Wēnnaam sēn yaa sūd soabā, bāmb
 ka na n sak tī yāmb paam makr sēn
 yūd yāmb pāng ye. La ne makre,
 bāmb na n maana sor tī yāmb t-e n
 yi, la tī yāmb t-e n paam pāng makrā
 pugē n da lū ye. (1 Korēnt dāmba
 10.13).

Zāmsgā koe-kasenga:

Wēnnaam segla t-ogr t-nd yīnga,
 makr buud fāa pugē

Fo leokre:

- Fo kēnda t-ogr ning
 Wēnnaam sēn segl fo yīngā pugē bi?
- Kos Sug-s-ng tī b yiis yel-
 wēn buud fāa fo vumā puga. Vēneg n
 togs yel-wēn-kānga, la f tek yam n
 kos sugri, n maan sūd ne Wēnnaam n
 paam t-ogr hakuka.

Gulsg zīiga

D maan sēn tar y-od n yuda, t-nd vumā puga

Karem: Matiye 25.14-30; Rom dāmba 14.8-12; 1 Korēnt dāmba 3.11-16; 2 Korēnt dāmba 5.7-10

Mam sēn da ket n yaa yāag wakate, m ma talla maam n kēng reem doogē. Mam ket n tēra b-n-yēegā wubd sēn dag n kēed roog sēn tar naoor a yembr pugē, n zī goeel sēn tar nao a naas zugā. Zab-te-b-oneg a woto yī a wān n t-og n welg rūm-bed a woto?

Badaar tēka, mam bāngame tī goeel ning rūm-wubdā sē zao a zugā yaa zab-teoog meng-menga. Goeelā nao a naasā belgda rūngā, n yuusd a yamā. B-n-yēegā rag ka mi a sēn na n wīk a meng n ges naoor ning ye. Rē n kūt t'a bas a yamā n ka leb n maand wēngā.

Woto me, rūndā tēedbā me yamā yuusdame, tī b ka leb n mi sēn yaa s-ma ye. Bāmb yamā yuusdame, tī b ka leb n t-e n maan būmb ye. T-nd tog n gesa sēn yaa s-ma n yūdā. La t-nd zamaanā puga, būmb wusg n dat n belg t-nd tī t-nd kong vum sēn ka setā. Wakat ninga, yaa t-nd geta būmb a taab n basd būmb nins sēn tar y-od n yudā. Būmb a tāab sēn wat yell la mam tagsd daar fāa. B-n-kāens tagsg yīng kitame tī mam yāk yam n gād būmb nins sēn tar y-od n yudā.

1. Buvd ge-peełgā k-ta maam daoood tī m yī koe-moaanda. A Zā yāa wakāt sēn dag wate, tī neb nins fāa sēn ki wā na n yalsa Wēnnaam taoore. Neb nins yuy sēn ka guls Vum Sebrā pugē wā, b loba bāmb bugumā puga. B-n-kāens tog n neka tēedb kēer yam tī b bao sēn na n yī Kiris neba. Karem Vēnegr 20.11-15).

2. Kiris buvd geerā kitame tī mam baood s-mblem. A Martin Lutēer dag n yeelame yaa: "Ray a yiib bal n tar y-odo: yaa rūndā, ne beoogo"

*Bark bee ned
ninga zug sēn
yalsd kānkāe
makr wakate; tī
b-e, a sā n
paam makr n
t-oge, a na n
paama vum
maanf Zu-
soabā sēn kāab
neb nins sēn
nong bāmbā.
Zak 1.12]*

Kiris buud geerā taoore, būmb nins fāa t-nd sēn maan sūgrā poorē wā, b na dik-a lame n wilg t-ndo. T-nd sēn maand būmb ning fāa pugē, d tog n tagsa da-kāng yelle. Būmb nins fāa t-nd sēn maandā na n pugā t-nd wakat sēn ka set vumā pugā. Yel-beed sēn yud fāa yaa t-nd sēn na n kong arzānā. La yel-beed a yīib soabā yaa t-nd sēn na n kē arzānā n yaool n ka paam keoor sēn na n dīgl a Zezi naoē wā. (Karem 1 Korēnt dāmba 3.11-15; 2 Korēnt dāmba 5.10, 11).

T-nd tog n tēgame ti fāagrā pa keoor ye. Yaa Wēnnaam kūun b sēn k-t t-nd zaalem, t-nd sā n maan tēeb ne Kiris sēn ki da-pikā zug t-nd yīngā. La t-nd sā n paam fāagre, keoor n be t-nd yīngā, t-nd sēn maan Kiris tuumdā ne sidā yīngā. B-e yīng la t-nd sēn tog n bao keoor-kāense? Yaa ti saasē yetame ti b tara y-od hal wusgo.

Wakat kēere, Wēnnaam sebrā boonda keoorā ti maanfo. Mam sā n wa be arzānā, m ka le baood n na n f-gen maanf ye. La m data maanfā ne m sūur fāa. Mam data būmb nins saasē sēn yet ti b tara y-odā n gāneg a Zezi naoē wā. Ka sēn na n yao fāagrā yīng ye, yaa sēn na n waoog bāmb la m puus-b m zaamē beoogo, b sēn fāag maamā yīngā. Maanf-rāmb a nu la t-nd t-e n paame, la yel-manesem toay-toay la t-nd tog n talle, n yaool n paam maanf a yembr fāa.

"Tirlem maanfā. (Karem 2 Timoti 4.6-8). Ad būmb nins t-nd sēn tog n maane, n t-og n paam maanf-kānga:

Zab tēeb zabr s-ma. Ned a yembr yeelame ti "zab-s-ng yaa zabr f sēn zab n t-oge!" T-nd zabrā ka ne neb ye, yaa ne Sūtānā la ne sus-wēns buud fāa. (Karem Efēz 6.10-18).

Zoe zoesā n baase. T-nd ka tog n yāg n bas ye. Baa makrā sēn yaā a soaba, bi f pa zoesā pugā! Fo sā n kell n pa zoesā pugā, fo ka t-e n kong ye.

Tall tēebo. Gād tēebā sid koesā. Da wēnemd n bas sid koēgā, n wa menem ye. (Karem Efēz rāmba 4.14-15; Zuud 3).

Maan sū-noog ne bāmb waoongā. Maan sū-noogo, Kiris waoongā sēn ka na n vaalā yīngā. T-nd sā n tagsd bāmb waoongā yelle, t-nd paamda yulgre. (Karem 1 Zā 2.28; 3.2-3).

"Vum maanfā. (Karem Zak 1.12, Vēnegr 2.10). B yeela a Walter Raleigh daar a yembre, t'a rīgl a fuugā a sēn da ne ligd wusgā tēnga, t'a rīm-poakā tab n loog ti begdā ra madā ye. La a Raleigh ra miime ti ned pa k-t rīm būmb n pa zaalem ye. Rīm-poakā k- a Walter keoore, a sēn tiv a fuugā yīngā. T-nd dīmā me na n k-o t-nd kūun sēn zems t-nd sēn na n k- bāmbā.

B boonda vum maanfā ti "neb nins sēn yā namsgā maanfō", bala yaa neb nins sēn sakd a Zezi wā la b na n k- maanf-kānga, baa b sā n gēnega b y-or dē yīngā. A Zak yeelame ti neb nins sēn yalsd kāenkāe makr pugē wā n na n paamā. A Zak leb n yeelame ti neb nins sēn nong Zu-soabā ne b sūur fāa paamda t-ogr makr pugē.

"Maanf sēn ka sām̄da. (Karem 1 Korēnt dām̄ba 9.25) Keo-kāngā yaa neb nins vum sēn zāngā n na n paamā. A Poll yeelame tī zoetbā namsda b mens n baood keor sēn sām̄de. La t-nd maoodame tī d vumā yī turga, tī d wa t-og n paam maanf sēn ka sām̄dā. La a leb n yeelame tī yē modgda a mēngā n t-ogd a yīngā, tī Wēnnaam da wa zāgsā ye. (Karem 1 Korēnt dām̄ba 9.26-27, Filip rām̄ba 3.12-14).

"Sū-noog maanfā. (Karem 1 Tesalonik rām̄ba 2.19, 20) A Poll yeelame tī yē sā n yāē Tesalonik tēedbā, a ra na n maana sū-noogo. Yē s-nga kēer tī b wa Kiris nengē, tī b naag yēnda Zu-soabā belmā puga. Naor kēere, b yetame tī yaa susā baoodb maanfo. Sū-noog ka be n yūd ned sēn na n tall a ba-biig n wa Kiris tūudmā pugē ye.

"Ziir maanfā. (Karem 1 Pīyēer 5.1-4). Maanf-kāngā tog n k-o pasteer-dām̄bā ne taor dām̄bā raodo. Yaa Kiris buud geerā taor la f na n bāng f sā n paama t-ogre. A Zezi sā n wa yeel tī "ne f t-ogre", b bāngdame tī maoongā talla y-odo. (Karem Matiye 25.14-30). T-nd ka t-e n bāng n keor nins Wēnnaam sēn na n k- b tumtumdā ye. (Karem 1 Korēnt dām̄ba 2.9).

3. Mam sā n tags dūniyā nebā fāa sēn na n wa tigim taab Wēnnaam geerā taorā yelle, m dat n maana Wēnnaam tumdā. (Karem Vēnegr 5.9; 7.9, 10). Tum-kasengā na n pidame! A Zezi na n deega buudā fāa neba, zamaanā faa neba, la sēn gomd-b buud goam toay-toayā fāa waoog-re. T-nd tara zu-noogo, t-nd sēn na n s-ng dūniyā t'a t-og ta da-kāngā yīngā.

Zāms woto ne pu-tēere:

T-nd fāa na n yalsa Wēnnaam buud
geerā taoore. Tī b-e, a gulsame: Zu-
soabā yetame yaa: Mam vume. Rūmā
fāa na n yīgemda mam taoore, la
zelmā fāa na n pēga Wēnnaam. (Rom
dāmba 14.10, 11).

Zāmsgā koe-kasenga:

T-nd vumā puga, d tog n baoo sēn
yaa s-ma n yuda, tī rē n tar y-odo.

Fo leokre:

"B-e n kut tī f rat n yī koe-moaanda?

"B-e n kut tī fo rat n yūlg f menga?

"B-e n kut tī fo yāk yam n dat n maan
Wēnnaam tūumdā?

Gulsg zīiga